

УНИВЕРЗИТЕТ У НОВОМ САДУ, ФАКУЛТЕТ ТЕХНИЧКИХ НАУКА
ФАКУЛТЕТ ТЕХНИЧКИХ НАУКА 21000 НОВИ САД, ТРГ ДОСИТЕЈА ОБРАДОВИЋА 6

Акредитација студијског програма

МАСТЕР АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ

Планирање и управљање регионалним развојем

ДОКУМЕНТАЦИЈА ЗА АКРЕДИТАЦИЈУ СТУДИЈСКОГ ПРОГРАМА:

ПЛАНИРАЊЕ И УПРАВЉАЊЕ РЕГИОНАЛНИМ РАЗВОЈЕМ

МАСТЕР АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ

Нови Сад

2020.

Садржај

<u>00. Увод</u>	_____	H
<u>01. Структура студијског програма</u>	_____	I
<u>02. Сврха студијског програма</u>	_____	I
<u>03. Циљеви студијског програма</u>	_____	I
<u>04. Компетенција дипломираних студената</u>	_____	I
<u>05. Курикулум</u>	_____	AA
<u>5.1 Распоред предмета по семестрима и годинама студија</u>	1E
<u>5.2 Спецификација предмета</u>	1F
<u>Одрживи регионални развој и стратегије Европске уније</u>	1G
<u>Партиципативни процеси у урбаном и регионалном планирању</u>	1I
<u>Економски и друштвени аспекти регионалног развоја</u>	F1
<u>Савремене теорије, методе и технологије у урбаном планирању</u>	F1
<u>Стратешко управљање у урбаном и регионалном планирању</u>	2E
<u>Метрополитенски региони - развој и стратегије</u>	2F
<u>Стратешко предузетништво</u>	2G
<u>Стратешко управљање пројектима</u>	2I
<u>Еко-маркетинг</u>	G
<u>Менаџмент корпоративних комуникација</u>	G
<u>Стручна пракса 1</u>	G
<u>Градови у транзицији - културолошки, друштвени и просторни аспекти</u>	G
<u>Репрезентација ширег просторног окружења</u>	3E
<u>Туризам као перспектива регионалног развоја</u>	3F
<u>Планирање и одрживи развој предела</u>	3H
<u>Културно наслеђе у функцији урбаног и регионалног развоја</u>	H1
<u>Мастер рад - Студијски истраживачки рад</u>	H1
<u>Стручна пракса 2</u>	H1
<u>Мастер рад - Израда и одбрана</u>	H1

Садржај

<u>06. Квалитет, савременост и међународна усаглашеност студијског програма</u>	_____	4€
<u>07. Упис студената</u>	_____	I F
<u>08. Оцењивање и напредовање студената</u>	_____	I G
<u>09. Наставно особље</u>	_____	I H
<u>10. Организациона и материјална средства</u>	_____	II I
<u>11. Контрола квалитета</u>	_____	II I
<u>11.1 Листа чланова комисије за контролу квалитета</u>	II I
<u>12. Студије на светском језику</u>	_____	II I
<u>13. Заједнички студијски програм</u>	_____	II I
<u>14. ИМТ програм</u>	_____	II J
<u>15. Студије на даљину</u>	_____	II €
<u>16. Студије у јединици без својства правног лица ван седишта установе</u>	_____	II F

Акредитација студијског програма

МАСТЕР АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ

Планирање и управљање регионалним развојем

Назив студијског програма	Планирање и управљање регионалним развојем
Високошколска установа у којој се изводи студијски програм	Факултет техничких наука
Образовно-научно/образовно уметничко поље	ИМТ
Научна, стручна или уметничка област	ИМТ Студије (Урбанизам и регионални развој: Архитектура; Индустијско инжењерство и инжењерски менаџмент)
Врста студија	Мастер академске студије
Обим студија изражен ЕСПБ бодовима	60
Назив дипломе	Мастер инжењер урбанизма и регионалног развоја, Маст. инж. урб. и рег. раз.
Дужина студија (у годинама)	1
Година у којој је започела реализација студијског програма	2010
Година када ће започети реализација студијског програма (ако је програм нов)	
Број студената који студирају по овом студијском програму	0
Планирани број студената који ће се уписати на овај студијски програм (у прву годину)	16
Планирани број студената који ће се уписати на овај студијски програм(на свим годинама)	16
Датум када је програм прихваћен од стране одговарајућег тела(навести ког)	13.03.2019 - Наставно Научно веће ФТН Нови Сад 25.04.2019 - Сенат Универзитета у Новом Саду
Језик на ком се изводи студијски програм	Српски и енглески језик
Година када је програм акредитован	2010 - Прва акредитација 2010 - Уверење о допуни 2010 - Уверење о допуни 2011 - Уверење о допуни 2013 - Поновна акредитација 2020 - Поновна акредитација
Веб адреса на којој се налазе подаци о студијском програму	http://www.ftn.uns.ac.rs

Акредитација студијског програма

МАСТЕР АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ

Планирање и управљање регионалним развојем

Стандард 00. Увод

Студијски програм мастер академских студија Планирање и управљање регионалним развојем развијен је на Департману за архитектуру и урбанизам Факултета техничких наука Универзитета у Новом Саду као интер- и мултидисциплинарни програм који се бави просторним, управљачким, економским, друштвеним и еколошким аспектима одрживог регионалног развоја. У складу са наведеним карактером, осмишљен је да се надовеже на различите програме основних и дипломских академских студија, а истовремено је намењен и особама запосленим у различитим градским, покрајинским и републичким институцијама које се баве планирањем, управљањем и развојем градова и региона.

Студијски програм је, приликом оснивања, подржан од стране београдске канцеларије Ворлд Университи Сервице - WUC Аустрија, а од међународних рецензента које је ова организација ангажовала добио је високу оцену у погледу концепта, садржаја и квалитета предложеног курикулума. Први пут је акредитован под називом Регионалне политике и развој за наставу на српском и енглеском језику 2010. године, без примедби у смислу садржаја, структуре и очекиваних исхода учења.

С обзиром на то да важан део стратегије развоја Факултета техничких наука представља могућност усавршавања и размене знања кроз интензивнију и ближу сарадњу са факултетима из европских земаља, на овом студијском програму на почетку његовог извођења били су ангажовани гостујући професори са Департмана за географију и регионалне науке Карл-Франзенс универзитета у Грацу. Професионални кадар са овог универзитета је, преносећи вишегодишње искуство у високом образовању у домену регионалног развоја, активно учествовао у осмишљавању наставног плана и програма, што је у многоме допринело квалитету наставе. Гостујући професори из Граца су партиципирали и у извођењу наставе за две генерације студената, обучавајући професоре, асистенте и сараднике са Универзитета у Новом Саду (доминантно са Факултета техничких наука) за нове приступе и трендове у планирању регионалног развоја. Прилагођавањем усвојене методологије локалним условима, потребама и транзиционом оквиру, извођење програма настављено је уз потпуно ослањање на наставни кадар Универзитета у Новом Саду, те је 2013. године он реакредитован једнако успешно под називом Планирање и управљање регионалним развојем. Од почетка извођења на студијски програм је уписано десет генерација студената.

У даљем току извођења студијски програм је унапређен кроз пројекат Жан Моне европског модула под називом "Регионални развој као модалитет европских интеграција" који се на Департману за архитектуру и урбанизам Факултета техничких наука реализовао од 2013. до 2016. године. Пројекат је био одобрен и кофинансиран од стране Европске комисије као Жан Моне акција у оквиру Ерамсус + програма, чији је основни циљ пружање подршке настави и истраживању у области студија европских интеграција на нивоу високошколских институција унутар и ван Европске уније. Као један од првих пројеката из ове групе у Републици Србији, који су и даље веома малобројни, пројекат је изазвао изузетну пажњу међу студентима различитих студијских програма и нивоа студија, преко припадника шире јавности, до релевантних институција. Активности у склопу пројекта реализоване су кроз серију предавања обухватајући различите аспекте везане за област регионалног развоја и процесе регионализације у контексту европских интеграција. У складу са тим, а као део процеса припреме за реакредитацију, кроз овај пројекат унапређена је и структура и садржај наставних предмета у оквиру студијског програма Планирање и управљање регионалним развојем.

Као резултат свега наведеног, а узимајући у обзир да мултидисциплинарност представља један од основних приступа који је у фокусу Факултета техничких наука, наставни план и програм Планирања и управљања регионалним развојем формиран је са циљем да омогући додатно стицање знања из различитих интердисциплинарних области које одговарају усавршавању у различитим, али комплементарним струкама. Из тог разлога су наставним планом и програмом предвиђени курсеви који се баве темама директно везаним за планирање и управљање одрживим развојем региона, као што су одговарајући важећи закони, регулативе и фондови Европске уније, успостављање стратегија регионалног развоја, стратешко управљање у урбаном планирању, економски и друштвени аспекти регионалног развоја, партиципативни процеси, те теме везане за примену савремених метода и технологија у урбаном планирању и градове у транзицији. Такође, у програм су укључене и три групе изборних предмета које, између осталог, обухватају и изучавање тема као што су стратешко управљање пројектима, ГИС, менаџмент корпоративних комуникација, еко-маркетинг, културно наслеђе у контексту урбаног и регионалног развоја, туризам као перспектива регионалног развоја, планирање и развој предела и друго. Са могућношћу избора предмета, студентима се пружа прилика да се ближе упознају са специфичним пољем интересовања.

Наставни план и програм студијског програма Планирање и управљање регионалним развојем концепиран је тако да студенти овладају допунским теоријским и практичним стручним знањима

УНИВЕРЗИТЕТ У НОВОМ САДУ, ФАКУЛТЕТ ТЕХНИЧКИХ НАУКА
ФАКУЛТЕТ ТЕХНИЧКИХ НАУКА 21000 НОВИ САД, ТРГ ДОСИТЕЈА ОБРАДОВИЋА 6

Акредитација студијског програма

МАСТЕР АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ

Планирање и управљање регионалним развојем

неопходним за професионални рад у пољу развоја региона. Како се ради о области која обухвата различите струке, овај програм такође треба да омогући студентима да креирају чврсту методолошку основу за бављење будућим послом у динамичним савременим оквирима.

Акредитација студијског програма

МАСТЕР АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ

Планирање и управљање регионалним развојем

Стандард 01. Структура студијског програма

Студијски програм садржи све елементе утврђене законом.

Назив студијског програма: Планирање и управљање регионалним развојем

Врста студија: Мастер академске студије

Стручни назив: Мастер инжењер урбанизма и регионалног развоја

Кандидат да би се уписао мора да има завршене четворогодишње основне академске студије које су вредноване са најмање 240 ЕСПБ. Процедуре пријављивања, рангирања и уписа пријављених кандидата, дефинисане су Правилником о упису студената на студијске програме (Прилог 07.3) усвојеним на нивоу Факултета.

Структура студијског програма у трајању од једне године (два семестра) обухвата 5 обавезних и 10 изборних једносеместралних предмета, подељених у 3 изборне позиције - две изборне позиције са 2, односно 4 изборна предмета у првом семестру и једна изборна позиција са 4 изборна предмета у другом семестру, од којих се бира по један предмет из сваке изборне позиције. Стручна пракса се ради у оба семестра, док се у другом семестру спроводи студијски истраживачки рад, и писање и одбрана мастер тезе. Сви предмети су класификовани у следеће групе: теоријско-методолошки, научно-стручни и стручно-апликативни предмети.

Обавезни предмети:

1. Одрживи регионални развој и политике Европске уније
2. Партиципативни процеси у урбаном и регионалном планирању
3. Економски и друштвени аспекти регионалног развоја
4. Савремене теорије, методе и технологије у урбаном планирању
5. Градови у транзицији - културолошки, друштвени и просторни аспекти

Кроз изборне предмете студентима је омогућено да развију своје афинитете усмеравајући се на изучавању неке од понуђених области.

Изборни предмети:

1. Стратешко управљање у урбаном и регионалном планирању
2. Метрополитенски региони - развој и стратегије
3. Стратешко управљање пројектима
4. Еко - маркетинг
5. Стратешко предузетништво
6. Менаџмент корпоративних комуникација
7. Туризам као перспектива регионалног развоја
8. Планирање и одрживи развој предела
9. Репрезентација ширег просторног окружења
10. Културно наслеђе у функцији урбаног и регионалног развоја

Садржај сваког предмета је сачињен тако да студентима пружа могућност да конкретизују проблематику на специфичностима које има поједина област. Оквирни садржај и тип сваког предмета дати су у Курикулуму студијског програма, односно у табелама спецификације предмета (Табела 5.2). Бодовна вредност студијског програма је 60 ЕСПБ (укупно 30 ЕСПБ у првом и 30 ЕСПБ у другом семестру). Бодовна вредност сваког предмета исказана у складу са Европским системом преноса бодова (ЕСПБ) дата је у Табели распореда предмета по семестрима и годинама студија (Табела 5.1), као и у табелама спецификације предмета (Табела 5.2). Бодовна вредност стручне праксе је 2 ЕСПБ у сваком семестру (укупно 4 ЕСПБ), студијског истраживачког рада 10 ЕСПБ и завршног мастер рада 10 ЕСПБ.

Настава се реализује активним и интерактивним методама и укључује: предавања, вежбе, менторски рад, самостални рад студената, стручну праксу, семинарске радове и консултације. На предавањима се, уз коришћење одговарајућих дидактичких средстава, излаже предвиђено градиво уз наглашене напоре за успостављање дискусије између наставног кадра и студената, као и уз неопходна објашњења која доприносе бољем разумевању предметне материје.

Услови за прелазак са других студијских програма у оквиру сличних области дефинишу се на основу важаћих студијских програма Универзитета у Новом Саду. Студије се сматрају завршеним када студент испуни све обавезе прописане студијским програмом и када сакупи најмање 60 ЕСПБ (положи све предвиђене испите и одбрани завршни - мастер рад).

Акредитација студијског програма

МАСТЕР АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ

Планирање и управљање регионалним развојем

Стандард 02. Сврха студијског програма

Планирање и управљање регионалним развојем представља мултидисциплинарни студијски програм у коме се прожимају просторни, управљачки, економски, друштвени и еколошки аспекти регионалног планирања и развоја.

Сврха студијског програма је да припреми и оспособи студенте за послове регионалног планирања, као и за позив стручњака за израду, имплементацију и координацију пројеката и стратегија одрживог регионалног развоја у нашој земљи, на начин који одговара потребама националне берзе рада у практичној примени знања и вештина неопходних за осмишљавање и спровођење регионалних развојних програма. У складу са тим, курикулум студијског програма конципиран је тако да студенти, кроз активну наставу и самосталан рад, овладају теоријским знањима и практичним вештинама неопходним за професионални рад у овој области, односно да креирају чврсту методолошку основу за бављење будућом струком.

Акредитација студијског програма

МАСТЕР АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ

Планирање и управљање регионалним развојем

Стандард 03. Циљеви студијског програма

Циљ студијског програма мастер академских студија Планирање и управљање регионалним развојем је да образује и формира висококвалификоване експерте који ће бити способни да разумеју услове, детерминанте и методе за обезбеђење одрживог регионалног развоја у Србији и региону, и који ће бити обучени да активно учествују у његовом планирању и реализацији, испуњавајући европске и светске стандарде и токове у овој области.

Такође, овај студијски програм ће обезбедити студентима практичне вештине, као и формирање и развој неопходних компетенција у планирању и управљању регионалним развојем. Правилно примењујући стечена знања о актуелним методологијама за постављање стратегија регионалног развоја, студенти ће по завршетку студија бити оспособљени за руковођење капацитетима у националним, регионалним и локалним оквирима, на стратешким, истраживачким и одговорним позицијама, како у Србији тако и у земљама Европске уније.

Додатни циљ студијског програма је и упознавање студената са изазовима и предностима тимског рада, што је за област регионалног планирања од изузетног значаја, јер је професионално бављење конципирано као тимско и мултидисциплинарно. Поред тога, студенти кроз наставни процес развијају способности за саопштавање и кохерентно излагање својих идеја, концепта и резултата истраживачког рада, учећи на тај начин облике квалитетне комуникације са стручном и широм јавношћу.

Акредитација студијског програма

МАСТЕР АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ

Планирање и управљање регионалним развојем

Стандард 04. Компетенција дипломираних студената

Савладавањем студијског програма студент стиче опште и предметно-специфичне способности које су у функцији квалитетног обављања стручне, научне и уметничке делатности.

Савладавањем овог студијског програма студент стиче следеће опште способности:

- способности анализе, синтезе и предвиђања последица,
- способност критичког мишљења,
- способност решавања конкретних проблема применом научног метода и поступака.

Овај студијски програм омогућује образовање стручњака са свим потребним специфичним компетенцијама у области планирања и управљања регионалним развојем.

Ови стручњаци имају развијене компетенције:

- за примену и развој професионалних знања и вредности,
- за планирање и самоевалуацију сопственог професионалног развоја и усавршавања,
- за планирање, програмирање и управљање одрживим регионалним развојем и политикама земаља Европске уније везаних за ову област,
- за овладавање процесима, методама, поступцима и техникама истраживања у области регионалног планирања и развоја,
- за анализу тема унутар поља регионалног развоја из перспективе различитих дисциплина (стратешко управљање пројектима, актуелне ГИС технологије, стратешко предузетништво и корпоративна комуникација, управљање градовима и метрополитенским регионима, туризам, планирање предела, културно наслеђе).

Студенти који заврше овај студијски програм имају свестране компетенције у научној перспективи; стекли су и знају да користе адекватне радне методе и инструменте у научној истраживању; способни су да примене своја знања и научне вештине у одређеним дисциплинама која се баве комплексним питањима; спремни су за самостална научна истраживања као и за објављивање добијених резултата у светски признатим часописима.

Акредитација студијског програма

МАСТЕР АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ

Планирање и управљање регионалним развојем

Стандард 05. Курикулум

Курикулум мастер академских студија Планирање и управљање регионалним развојем формиран је тако да задовољи све постављене циљеве. На мастер академским студијама студенти конкретизују проблеме из области регионалног планирања бавећи се специфичним питањима из те области. Кроз низ понуђених изборних предмета, студенти имају могућност да задовоље сопствене истраживачке аспирације и наставе даље изградњу сопственог професионалног профила.

Сви предмети су једносеместрални и носе одговарајући број ЕСПБ бодова при чему један бод одговара приближно 30 сати активности студента. Распоред предмета по семестрима и годинама студија дат је у Табели 5.1. У оквиру спецификације сваког предмета (Табела 5.2), дати су: назив предмета, тип предмета, година и семестар студија током ког се изводи, број ЕСПБ бодова, број часова активне наставе недељно, име наставника, циљ курса са очекиваним исходима, знањима и компетенцијама које ће студент стећи, предуслови за похађање предмета, садржај предмета, препоручена литература, методе извођења наставе, начин провере знања и оцењивање.

Спецификација стручне праксе предвиђена програмом дата је у Табели 5.2А, док се спецификација завршног мастер рада налази у оквиру Табеле 5.2Б. У Табели 5.3. приказана је листа изборних предмета.

Студијски програм је усаглашен са европским стандардима у погледу услова уписа, трајања студија, услова преласка у наредну годину, стицања дипломе и начина студирања.

Саставни део курикулума овог студијског програма је стручна пракса и практичан рад у трајању од 45 часова, која се реализује у одговарајућим научно-истраживачким установама, релевантним институцијама које се баве проблемима регионалног планирања, као и приватним или јавним предузећима који се баве делатностима релевантним за стицање одговарајућег практичног искуства. Студент завршава студије израдом дипломског – мастер рада који се састоји из две нераздвојиве целине. Први део састоји се од студијског истраживачког рада - мастер, као припреме/истраживања неопходних за продубљено разумевање проблема теме којом се дипломски – мастер рад бави, као и програмског дефинисања теме. Други део чини израда и одбрана дипломског - мастер рада, као наставак истраживања прве фазе рада. На тај начин конципиран, дипломски-мастер рад презентује се кроз штампани рад који обједињује теоријске основе и идентификовано (истражено и анализирано) актуелно стање у области, односно идентификовану проблематику везану за тему рада, уз резултате истраживања и предлоге мера и препорука за решење дефинисаног проблема или унапређење постојећег стања.

Пре предаје самог завршног рада, његов квалитет и усаглашеност са успостављеним системом квалитета мастер радова процењује ментор и упућује кандидата на све потребне корекције. Након тога, завршни рад се предаје, презентује и брани пред комисијом која се састоји од најмање 3 наставника при чему макар један мора да буде са другог департмана или факултета. Коначна оцена мастер рада изводи се на основу оцене теоријско-методолошког рада и саме одбране тезе.

Акредитација студијског програма

МАСТЕР АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ

Планирање и управљање регионалним развојем

Стандард 05. - Курикулум

Табела 5.1 Распоред предмета по семестрима и годинама студија

Студијски програм: Планирање и управљање регионалним развојем

Р.бр	Шифра предмета	Назив предмета	С	Тип	Статус	Активна настава				Остали часови	ЕСПБ
						П	В	СИР	ДОН		
ПРВА ГОДИНА											
1	19.RPR191	Одрживи регионални развој и стратегије Европске уније	1	ТМ	О	3	3	0	0	1	6
2	19.UP05	Партиципативни процеси у урбаном и регионалном планирању	1	СА	О	2	2	0	0	0	5
3	19.RPR192	Економски и друштвени аспекти регионалног развоја	1	ТМ	О	3	0	0	0	0	3
4	19.RPR193	Савремене теорије, методе и технологије у урбаном планирању	1	СА	О	2	3	0	0	0	6
5	19.RPR119	Изборна позиција 1 (бира се 1 од 2)	1		ИБ	2	2	0	0	0	4
	17.RPR007	Стратешко управљање у урбаном и регионалном планирању	1	ТМ	И	2	2	0	0	0	4
	19.RPR194	Метрополитенски региони - развој и стратегије	1	ТМ	И	2	2	0	0	0	4
6	19.RPR219	Изборна позиција 2 (бира се 1 од 4)	1		ИБ	2	2	0	0	0	4
	17.IM2307	Стратешко управљање пројектима	1	ТМ	И	2	2	0	0	0	4
	17.IM2819	Еко-маркетинг	1	СА	И	2	2	0	0	0	4
	17.IM2219	Стратешко предузетништво	1	ТМ	И	2	2	0	0	0	4
	17.IM2914	Менаџмент корпоративних комуникација	1	СА	И	2	2	0	0	0	4
7	19.RPRSP1	Стручна пракса 1	1	СА	О	0	0	0	0	3	2
8	19.RPR195	Градови у транзицији - културолошки, друштвени и просторни аспекти	2	ТМ	О	2	3	0	0	0	4
9	19.RPR319	Изборна позиција 3 (бира се 1 од 4)	2		ИБ	2	0-2	0	0-2	1	4
	19.RPR196	Туризам као перспектива регионалног развоја	2	СА	И	2	2	0	0	1	4
	19.RPR197	Планирање и одрживи развој предела	2	СА	И	2	2	0	0	1	4
	17.AD0017	Репрезентација ширег просторног окружења	2	СА	И	2	0	0	2	1	4
	19.RPR198	Културно наслеђе у функцији урбаног и регионалног развоја	2	СА	И	2	2	0	0	1	4
10	19.RPRSP2	Стручна пракса 2	2	СА	О	0	0	0	0	3	2
11	19.RPSIR	Мастер рад - Студијски истраживачки рад	2	СА	О	0	0	12	0	0	10
12	19.RPRMR	Мастер рад - Израда и одбрана	2	СА	О	0	0	0	0	5	10
Укупно часова (предавања+вежбе, ДОН, СИР, остали часови) и бодови на години						18	15-17	12	0-2	13	60
Укупно часова активне наставе на години						47					

УНИВЕРЗИТЕТ У НОВОМ САДУ, ФАКУЛТЕТ ТЕХНИЧКИХ НАУКА
ФАКУЛТЕТ ТЕХНИЧКИХ НАУКА 21000 НОВИ САД, ТРГ ДОСИТЕЈА ОБРАДОВИЋА 6

Акредитација студијског програма

МАСТЕР АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ

Планирање и управљање регионалним развојем

Стандард 05. - Курикулум

Планирање и управљање регионалним развојем

Мастер академске студије

Спецификација предмета

Акредитација студијског програма

МАСТЕР АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ

Планирање и управљање регионалним развојем

Стандард 05. - Курикулум

Табела 5.2 Спецификација предмета

Студијски програм:	Планирање и управљање регионалним развојем			
Назив предмета:	19.RPR191 Одрживи регионални развој и стратегије Европске уније			
Наставник/наставници:	Врачарић Љ. Милица, Ванредни професор			
Статус предмета:	Обавезан			
Број ЕСПБ:	6			
Услов:	Нема			
Предмети предуслови:	Нема			
Циљ предмета				
Циљ предмета је да се студенти упознају са различитим приступима и концептима одрживог просторног планирања и регионалног развоја на простору Европе. Главни део предмета јесте представљање развоја планирања током историје, као и упознавање са актуелним пројектима. Такође, у оквиру предмета представиће се студентима регионална политика Европске Уније и нови концепти, као што су нова урбанизација, нова регионализација и сл.				
Исход предмета				
Оспособљавање студената да усвајају знања из проблема одрживог регионалног развоја и планирања, затим да анализирају различите концепте просторног развоја, као и да синтетизују нова знања кроз практично деловање и интерактивне дискусије.				
Садржај предмета				
<ul style="list-style-type: none"> - Одрживи развој као парадигма; - фактори планирања: економски фактори; физички фактори; - просторни и комуникациони фактори; - стратешко и одрживо планирање - оквири рада и перспективе; - инструменти и програми политике структурирања у Европске уније; - од дефинисања проблема до остваривања одрживог урбаног и регионалног развоја; - примери и методе планирања. 				
Литература				
Р.бр.	Аутор	Назив	Издавач	Година
1,	Sadwick G.	A Systems view of planning	Pergamon Press, Oxford	1971
2,	Cook P.	Theories of Planning and Spatial Development	Nelson Thornes, Cheltenham	1984
3,	Hall P.	Urban & Regional Planning	Routledge, London	1992
4,	McDonald J.	The European Scene. A Geographic Perspective	Prentice Hall, New Jersey	1997
5,	Williams R.	European Union Spatial Policy and Planning	Paul Chapman Publishing, London	1996
6,	Zimmermann, F.M., Janschitz, S. (ed.)	Regional Policies in Europe. Key Opportunities for Regions in the 21st Century	Leykam, Graz	2001
7,	Zimmermann, F.M., Janschitz, S. (ed.)	Regional Policies in Europe. The Knowledge Age: Managing Global, Regional and Local Interdependencies	Leykam, Graz	2002
8,	Adams, N., Alden, J., Harris, N. (Eds.)	Regional Development and Spatial Planning in an Enlarged European Union	Asgate, London	2006
9,	Николић, С., и др.	Еколошки маркетинг менаџмент : савремена де(кон)струкција	Факултет техничких наука, Нови Сад	2017
10,	Радуловић, Д.	Регионална политика и регионални развој: Европска унија	HESPERIAedu	2013
11,	Zimmermann, F.M., Janschitz, S. (ed.)	Regional Policies in Europe. Soft Features for Innovative Cross-Border Cooperation	Leykam, Graz	2004
12,	Zimmermann, F.M., Janschitz, S. (ed.)	Regional Policies in Europe. New Challenges, New Opportunities	Leykam, Graz	2000
13,	Anderson, J., O'Dowd, L., Wilson, T.M.	New Boarders for a Changing Europe. Cross-border Cooperation and Governance	Routledge, New York	2003
14,		EIGHTH IFHP International competition for students of architecture and urban : Regional Planning	IFHP, Hague	1997
15,	Крњац, М.	Реализација пројеката уз подршку фондова Европске уније : монографија	Факултет техничких наука, Нови Сад	2012
16,	Вујошевић, В.	Систем градова и регионални развој Србије	Изградња, Београд	1989

Акредитација студијског програма

МАСТЕР АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ

Планирање и управљање регионалним развојем

Стандард 05. - Курикулум

Литература							
Р.бр.	Аутор	Назив	Издавач	Година			
17,	Богдановић, Р., Стојков, Б.	Принципи и пракса одрживости у развоју насеља у Србији : 1 део	Удружење урбаниста Србије, Београд	2000			
18,	Богдановић, Р., Стојков, Б.	Принципи и пракса одрживости у развоју насеља у Србији : део 2	Удружење урбаниста Србије, Београд	2000			
19,	Veres, L. (ed.)	Danube-Area Cohision	Čikoš Štampa, Subotica	2008			
20,	Roch, I., Petrikova, D. (Eds.)	Border-Free River Basins	Road, Bratislava	2005			
21,	Понтинг, К.	Еколошка историја света : животна средина и пропаст великих цивилизација	Одисеја, Београд	2009			
22,	Jarvis, P.J.	Ecological Principles and Environmental Issues	Prentice Hall, Harlow	2000			
23,	Regional Studies Association	Area Development and Policy	Routledge, Abingdon	2017			
Број часова активне наставе	Теоријска настава	Практична настава			Остало		
		Вежбе	ДОН	СИР			
	3	3	0	0	1		
Методe извођења наставе							
- Метода разговора; - рад у групама; - илустративно-демонстративна метода.							
Оцена знања (максимални број поена 100)							
Предиспитне обавезе		Обавезна	Поена	Завршни испит		Обавезна	Поена
Присуство на предавањима		Да	5.00	Писмени део испита - комбиновани задаци и теорија		Да	50.00
Присуство на вежбама		Да	5.00	Семинарски рад		Да	20.00
Семинарски рад		Да	20.00				

	УНИВЕРЗИТЕТ У НОВОМ САДУ, ФАКУЛТЕТ ТЕХНИЧКИХ НАУКА ФАКУЛТЕТ ТЕХНИЧКИХ НАУКА 21000 НОВИ САД, ТРГ ДОСИТЕЈА ОБРАДОВИЋА 6	
	Акредитација студијског програма МАСТЕР АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ Планирање и управљање регионалним развојем	

Стандард 05. - Курикулум

Табела 5.2 Спецификација предмета

Студијски програм:	Планирање и управљање регионалним развојем			
Назив предмета:	19.UR05 Партиципативни процеси у урбаном и регионалном планирању			
Наставник/наставници:	Реба Н. Дарко, Редовни професор			
Статус предмета:	Обавезан			
Број ЕСПБ:	5			
Услов:	Нема			
Предмети предуслови:	Нема			
Циљ предмета				
<p>Основни циљ предмета је да се презентује интеракција између регионалног развоја и животне средине, с обзиром на то да постоје међусобни утицаји између оба поља развоја. Ови међуутицаји ће бити описани и објашњени у виду систематских приступа, али такође ће бити презентовани ризици различитих модела регионалног развоја и очувања потенцијала животне средине. Теме анализе животне средине биће природни услови, саобраћај, бука, фекалне воде, отпад и др. Такође, биће презентовани позитивни и негативни примери регионалног развоја. У оквиру циљева програма предвиђено је упознавање студената са стратегијама регионалног развоја, проблемима у регионима, предностима и слабостима, као и приликама и ризицима.</p>				
Исход предмета				
<p>Оспособљавање студената за организовање и вођење процеса јавне партиципације која омогућава адекватно доношење одлука о многобројним аспектима који учествују у функционисању саврмених градова, колико у погледу планирања, толико и у свим темама које утичу на квалитет живота становника.</p>				
Садржај предмета				
<p>Уводне дефиниције партиципације и јавног учешћа, легални радни оквири Србије, ЕУ и појединих земаља; теме планирања на регионалном али и свим другим просторним нивоима, заштита животне средине, искоришћавање природних потенцијала, планирање тема као што су саобраћај, бука, отпадне воде, отпад; системски приступи независном регионалном развоју и очувању животне средине; Процеси и начини учешћа грађана и утицајних група у трансформацијама и планирању региона.</p>				
Литература				
Р.бр.	Аутор	Назив	Издавач	Година
1,	Chapman K., Cumpers A., McKinnon D.	Learning, innovation and regional development: a critical appraisal of recent debates	Прогресс ин Хуман Географу, Вол. 26, Но. 3, pp.293-311 <енг>	2002
2,	Slocombe D.S.	Environmental planning, ecosystem science, and ecosystem approaches for integrating environment and development	Environmental Management, Vol. 17. No. 3, pp. 289-303 (USA)	1993
3,	EURES-Institut/ POPLAR S.A./ Hochschule St. Gallen	Preconditions for successful cross-border cooperation on environmental issues. Final Report	Institut für Regionale Studien in Europa Schleicher-Tappeser Freiburg EURES, Breisgau	1995
4,	Lukesch R. et al.	Lower Styria - An INSURED Case Study on Sustainable Regional Development	Institut für Regionale Studien in Europa Schleicher-Tappeser Freiburg EURES, Breisgau	1998
5,	Schleicher-Tappeser R., Strati F., Thierstein A., Walser M.	Sustainable Regional Development. A comprehensive approach	Institut für Regionale Studien in Europa Schleicher-Tappeser Freiburg EURES, Breisgau	1997
6,	Hey, C. (Ed.)	Strengthening the Environmental Dimension. Conclusions and Recommendations from the Research Project "Environment and Freight Transport Policies"	Institut für Regionale Studien in Europa Schleicher-Tappeser Freiburg EURES, Breisgau	1996
7,	Hey C., Brendle U.	Environmental Organizations and the EC. Action Options of Environmental Organizations for Improving Environmental Consciousness and Environmental Policy in the European Community	Institut für Regionale Studien in Europa Schleicher-Tappeser Freiburg EURES, Breisgau	1992
8,	Carruthers J.I., Mundy B.(Eds.)	Environmental Valuation: Interregional and Intraregional Perspectives: Interregional and Intraregional Perspectives (Urban Planning and Environment)	Ashgate Publishing	2006
9,	Vonkeman G.H. (ed.)	Sustainable Development of European Cities and Regions (Environment & Policy)	Kluwer Academic Pub., Dodrecht	2000
10,	Гел, Ј.	Живот међу зградама : коришћење јавног простора	Урбанистички завод Београда, Београд	2010

Акредитација студијског програма

МАСТЕР АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ

Планирање и управљање регионалним развојем

Стандард 05. - Курикулум

Литература							
Р.бр.	Аутор	Назив	Издавач	Година			
11,	Реба, Д.	Улични систем и урбана морфологија	Факултет техничких наука, Нови Сад	2016			
12,	Реба, Д.	Улица - елемент структуре и идентитета	Орион арт, Београд	2010			
13,	Pile, S., Thrift, N.	City A-Z	Роутледге, Лондон<енг>	2001			
14,	Петровић, Г., Полић, Д. (ур.)	Приручник за урбани дизајн	Орион арт, Београд	2008			
15,	Бијелић, Е. (преводилац)	Најбоља међународна искуства у примени универзалног дизајна	Центар "Живети усправно", Нови Сад	2010			
Број часова активне наставе	Теоријска настава	Практична настава			Остало		
		Вежбе	ДОН	СИР			
	2	2	0	0	0		
Методe извођења наставе							
Предавања, вежбе, радионице, истраживање на терену							
Оцена знања (максимални број поена 100)							
Предиспитне обавезе		Обавезна	Поена	Завршни испит		Обавезна	Поена
Присуство на предавањима		Да	5.00	Писмени део испита - комбиновани задаци и теорија		Да	50.00
Присуство на вежбама		Да	5.00	Усмени део испита		Да	20.00
Семинарски рад		Да	20.00				

Акредитација студијског програма

МАСТЕР АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ

Планирање и управљање регионалним развојем

Стандард 05. - Курикулум

Табела 5.2 Спецификација предмета

Студијски програм:	Планирање и управљање регионалним развојем			
Назив предмета:	19.RPR192 Економски и друштвени аспекти регионалног развоја			
Наставник/наставници:	Лошонц Н. Алпар, Редовни професор			
Статус предмета:	Обавезан			
Број ЕСПБ:	3			
Услов:	Нема			
Предмети предуслови:	Нема			
Циљ предмета	Образовни циљ предмета је да представи студентима сазнања о регионалном развоју у земљама Европске уније, са посебним акцентом на нове чланице и земље који су кандидати за улазак. Анализираће се тренутни регионални економски проблеми, укључујући политичке и социјалне импликације, као и импликације животне средине. Сви елементи биће изучавани са теоријског и емпиријског аспекта.			
Исход предмета	Исход образовања је стицање знања о теоретским основама регионалних економија европских држава и метода које се користе у евалуацији политика регионалног развоја. Студенти ће развити способност разумевања, поређења и критичког приступа политикама регионалног развоја. Такође, студенти ће стећи адекватна знања о теоријама и методама анализирања, дискутовања и презентовања проблема регионалног развоја.			
Садржај предмета	-концепти и теорије регионалног развоја, -инструменти и политике регионалног развоја, -извори финансирања регионалног развоја, -фискална децентрализација, -финансијска евалуација програма, -регионални развој у ЕУ, -регионална политика ЕУ, -приступни програми и фондови.			
Литература				
Р.бр.	Аутор	Назив	Издавач	Година
1,	Andy P., Andrés P., John T.	Local and Regional Development	Routledge, London	2006
2,	Willem M.	European Cohesion Policy: Regions and Cities	Routledge, London	2007
3,	Stimson, R.J., Stough, R.R., Roberts, B.H.	Regional Economic Development Analysis and Planning Strategy	Springer-Verlag, Berlin	2006
4,	Blakely, E.J., Bradshaw, T.K.	Planning Local Economic Development: Theory and Practice (3rd ed.)	Sage Publications Inc., Thousand Oaks	2002
5,	Armstrong H., Taylor J.	Regional Economics and Policy (3rd ed.)	Blackwell, Oxford	2000
6,	Leonardi R.	Cohesion Policy in the European Union: The Building of Europe	Pallgrave MacMillan, Basingstoke, New York	2005
7,	Dezseri K.	New Modes of Governance and the EU Structural and Cohesion Policy in the New Member States	Akademiai Kiado, Budapest	2007
8,	Радивојевић, Р.	Социологија насеља	Факултет техничких наука, Нови Сад	2017
9,	Група аутора	EU documents and reports which are relevant to this course can be found at the Europa Websites	Regional Policy (http://ec.europa.eu/regional_policy/index_en.htm)	2009
10,	Stimson, R.J., Stough, R.R., Roberts, B.H.	Regional Economic Development Analysis and Planning Strategy	Springer-Verlag, Berlin	2006
11,	Pitelis, C., Sugden, R., Wilson, J.R. (Eds.)	Clusters and Globalisation: The Development of Urban and Regional Economies	Edward Elgar Publishing Inc., Massachusetts	2006
12,	Слободан Бељански, Ненад Димитријевић, Драган Голубовић, Светислав Јованов, Алпар Лошонц, Александар Молна	РЕГИОНАЛИЗАМ КАО ПУТ КА ОТВОРЕНОМ ДРУШТВУ	висио мунди	1995
13,	Мирков, А.	Социјална одрживост града	Чигоја штампа, Београд	2017
14,	Лошонц, А., Иванишевић, А.	Глобализација - решења и дилеме	Факултет техничких наука, Нови Сад	2009

Акредитација студијског програма

МАСТЕР АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ

Планирање и управљање регионалним развојем

Стандард 05. - Курикулум

Литература							
Р.бр.	Аутор	Назив	Издавач	Година			
15,	Јосифидис, К., Лошонц, А.	Неолиберализам - судбина или избор	Graphic, Нови Сад	2007			
16,	Јосифидис, К., Лошонц, А.	Принципи економије	Stylos, Нови Сад	2004			
17,	Harris, J.M.	Економија животне средине и природних ресурса : савремени приступ	Дата статус, Београд	2009			
18,	European Commission	The political implications of European economic integration - towards a political Union	European Commission, Brussel	2014			
Број часова активне наставе	Теоријска настава	Практична настава			Остало		
		Вежбе	ДОН	СИР			
	3	0	0	0	0		
Методe извођења наставе							
- Фронтална метода, - метода разговора и - интерактивна настава.							
Оцена знања (максимални број поена 100)							
Предиспитне обавезе		Обавезна	Поена	Завршни испит		Обавезна	Поена
Домаћи задатак		Да	5.00	Писмени део испита - комбиновани задаци и теорија		Да	70.00
Присуство на предавањима		Да	5.00				
Семинарски рад		Да	20.00				

Акредитација студијског програма

МАСТЕР АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ

Планирање и управљање регионалним развојем

Стандард 05. - Курикулум

Табела 5.2 Спецификација предмета

Студијски програм:	Планирање и управљање регионалним развојем			
Назив предмета:	19.RPR193 Савремене теорије, методе и технологије у урбаном планирању			
Наставник/наставници:	Царевих-Томић Ђ. Марина, Доцент			
Статус предмета:	Обавезан			
Број ЕСПБ:	6			
Услов:	Нема			
Предмети предуслови:	Нема			
Циљ предмета				
У оквиру предмета студентима ће бити представљене теоријске и методолошке поставке савремених урбаних истраживања, као и начини и могућности на које развијене технологије утичу на урбане процесе – од аналитичког до пројектантског оквира. Основни циљ предмета је разматрање градова данашњице као сложених просторно-друштвених система, у којима се пројектантске и планерске активности у теоријском, методолошком и практичном смислу све активније ослањају на напредне технологије различитих врста.				
Исход предмета				
Студенти који успешно испуне предвиђене обавезе биће оспособљени да развију аналитички и критички апарат који ће им омогућити да урбане трансформације разматрају у оквиру савремених процеса који их узрокују. Уз усвајање знања о новим методама и технологијама у урбаном планирању, студенти ће стећи способност да предвиде могућности њиховог коришћења у процесима управљања урбаним развојем.				
Садржај предмета				
<ul style="list-style-type: none"> - Процеси трансформације савремених градова на глобалном плану; - развој концепата мишљења о урбаном питању; - савремене теорије у урбаном планирању; - специфичне теме и процеси у развоју градова данас – критичка анализа; - методологија урбаног планирања; - управљање урбаним растом; - дигиталне технологије – употреба у аналитичке сврхе; - употреба савремених технологија у пројектовању и планирању – прилагођавање контексту; - Smart cities и „дигитална интелигенција“ градова; - употреба савремених технологија – студије случаја; - визије развоја градова у будућности. 				
Литература				
Р.бр.	Аутор	Назив	Издавач	Година
1,	Bannister, J., Gibb, K., Paddison, R. (ed.)	Urban Studies, Volume 47, Number 1-12	Urban Studies Journal Ltd., Routledge	2008
2,	Kofman E., Lebas E.	Writings on Cities – Henri Lefebvre	Blackwell Publishing, Oxford	2006
3,	Batty, M.	The New Science of Cities	The MIT Press, Massachusetts	2013
4,	Shepard M.(ed.)	Sentient City	MIT Press, Cambridge	2011
5,	Sakamoto T., Ferre A. (eds.)	From Control to Design	Actar, Barcelona	2008
6,	Радовић, Р.	On cities, planning & urban design	Helsinki University of Technology, Centre for Urban and Regional Studies	1996
7,	Olivers Sandoval, J.A.	Computer Aided Decision Support System for Strategic Planning : магистарски рад	[J.A.Oliveres Sandoval], Novi Sad	1990
8,	Džejkobs, Dž.	Smrt i život velikih američkih gradova	Mediterran Publishing, Novi Sad	2011
9,	Николић, С., и др.	Еколошки маркетинг менаџмент : савремена де(кон)струкција	Факултет техничких наука, Нови Сад	2017
10,	Simmie, J.	Innovative cities	SPON PRESS	2001
11,	Eckardt, F. (ed.)	Paths of Urban Transformation	Peter Lang	2005
12,	Куртовић-Фолић, Н.	Унапређење стратегије обнове и коришћења јавних простора у просторном и урбанистичком планирању и пројектовању	Факултет техничких наука, Нови Сад	2011
13,	Radovic, R. et al.	NEW challenges and opportunities for the city of Novi Sad = Novi izazovi i šanse za grad Novi Sad	University of Novi Sad, Novi Sad	2002
14,	Стојков, Б.	План и судбина града	Грађевинска књига, Београд	1992

Акредитација студијског програма

МАСТЕР АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ

Планирање и управљање регионалним развојем

Стандард 05. - Курикулум

Литература							
Р.бр.	Аутор	Назив	Издавач	Година			
15,	Peirce, N.R., Johnson, C.W.	Century of the city : no time to lose	The Rockefeller Foundation, New York	2008			
16,	Радовић, Р.	Форма града	Орион арт, Београд	2005			
17,	Group of authors	Environmental protection of urban and suburban settlements : proceedings. [Књ.] 1	Ecological Movement of Novi Sad, Novi Sad	2011			
18,	Group of authors	A Support to Urban Development Process	École polytechnique fédérale de Lausanne (EPFL), Cooperation and development center (CODEV), Lausanne	2018			
19,	Pelling, M.	The vulnerability of cities : natural disasters and social resilience	Earthscan, London	2007			
20,	Stimmel, C.L.	Building Smart Cities : Analytics, ICT, and Design Thinking	CRC Press, Taylor & Francis Group, Bocen Sound Parkway NW, Suite	2016			
21,	Group of authors	MVRDV : agendas on urbanism	Equal Books, Seoul	2012			
22,	Кален, Г.	Градски пејзаж	Грађевинска књига, Београд	1990			
23,	Криер, Р.	Градски простор у теорији и пракси : на примерима градског језгра Штутгарта	Грађевинска књига, Београд	1999			
24,	Krier, R.	Gradski prostor u teoriji i praksi : na primerima gradskog jezgra Štutgarta	Građevinska knjiga, Beograd	2007			
Број часова активне наставе		Теоријска настава	Практична настава			Остало	
			Вежбе	ДОН	СИР		
		2	3	0	0	0	
Методе извођења наставе							
Метода критичке анализе; Илустративно-демонстративна метода; Метода синтезе усвојених знања; Интеракција између учесника у наставном процесу.							
Оцена знања (максимални број поена 100)							
Предиспитне обавезе		Обавезна	Поена	Завршни испит		Обавезна	Поена
Присуство на предавањима		Да	5.00	Писмени део испита - комбиновани задаци и теорија		Да	30.00
Присуство на вежбама		Да	5.00				
Сложени облици вежби		Да	60.00				

Акредитација студијског програма

МАСТЕР АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ

Планирање и управљање регионалним развојем

Стандард 05. - Курикулум

Табела 5.2 Спецификација предмета

Студијски програм:	Планирање и управљање регионалним развојем																																																					
Назив предмета:	17.RPR007 Стратешко управљање у урбаном и регионалном планирању																																																					
Наставник/наставници:	Реба Н. Дарко, Редовни професор Атанацковић-Јеличић Т. Јелена, Редовни професор																																																					
Статус предмета:	Изборни																																																					
Број ЕСПБ:	4																																																					
Услов:	Нема																																																					
Предмети предуслови:	Нема																																																					
Циљ предмета	Студентима ће бити представљен урбани развој у друштвеној мрежи, затим компетенција и лидерство у урбаном планирању, различити концепти и приступи у стратешком планирању и стратешком менаџменту, као и нови приступи утицаја на урбани развој.																																																					
Исход предмета	Студенти ће бити оспособљени за управљање, предвиђање и вођење урбаних трансформација и развоја на различитим нивоима и подручјима.																																																					
Садржај предмета	<ul style="list-style-type: none"> - историја и типологија урбаних станишта; - стратешко урбано планирање; - разумевање токова урбаног планирања, демократско урбано планирање и дизајн; - урбано планирање и дизајн-најбољи случај друштвене културе, управљање програмима и активностима у урбаним подручјима; - концепти управљања и развоја урбане културе; - плуралистичко урбано планирање, утицај маркетинга и технологија у урбаном развоју. 																																																					
Литература	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Р.бр.</th> <th>Аутор</th> <th>Назив</th> <th>Издавач</th> <th>Година</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1,</td> <td>Kostof, S.</td> <td>The City Assembled</td> <td>Thames & Hudson, London</td> <td>1999</td> </tr> <tr> <td>2,</td> <td>Powell, K.</td> <td>City Transformed</td> <td>teNeues Publishing Company, New York</td> <td>2000</td> </tr> <tr> <td>3,</td> <td>Gehl, J.; Gemzoe, L.</td> <td>Public Space – Public Life</td> <td>Danish Academic Press, Copenhagen</td> <td>1996</td> </tr> <tr> <td>4,</td> <td>Jacobs, J.</td> <td>The Death and Life of Great American Cities</td> <td>Random House Publishing Group, London</td> <td>1993</td> </tr> <tr> <td>5,</td> <td>Lynch, K.</td> <td>The Image of the City</td> <td>MIT Press, Cambridge</td> <td>1960</td> </tr> <tr> <td>6,</td> <td>Slone, D.K., Goldstein, D.S.</td> <td>A Legal Guide to Urban and Sustainable Development for Planners, Developers and Architects</td> <td>John Willey and Sons, Hoboken</td> <td>2008</td> </tr> <tr> <td>7,</td> <td>Ansoff, Igor H., Declerck, Roger P.</td> <td>From Strategic Planning to Strategic Management</td> <td>John Wiley&Sons</td> <td>1976</td> </tr> <tr> <td>8,</td> <td>Лазаревић-Бајец, Н., Маруна, М.</td> <td>Стратешки урбани дизајн и културна разноликост</td> <td>Архитектонски факултет, Београд</td> <td>2009</td> </tr> <tr> <td>9,</td> <td>Frey, H.</td> <td>Designing the city : towards a more sustainable urban form</td> <td>Spon Press Taylor and Francis Group, London</td> <td>2001</td> </tr> </tbody> </table>				Р.бр.	Аутор	Назив	Издавач	Година	1,	Kostof, S.	The City Assembled	Thames & Hudson, London	1999	2,	Powell, K.	City Transformed	teNeues Publishing Company, New York	2000	3,	Gehl, J.; Gemzoe, L.	Public Space – Public Life	Danish Academic Press, Copenhagen	1996	4,	Jacobs, J.	The Death and Life of Great American Cities	Random House Publishing Group, London	1993	5,	Lynch, K.	The Image of the City	MIT Press, Cambridge	1960	6,	Slone, D.K., Goldstein, D.S.	A Legal Guide to Urban and Sustainable Development for Planners, Developers and Architects	John Willey and Sons, Hoboken	2008	7,	Ansoff, Igor H., Declerck, Roger P.	From Strategic Planning to Strategic Management	John Wiley&Sons	1976	8,	Лазаревић-Бајец, Н., Маруна, М.	Стратешки урбани дизајн и културна разноликост	Архитектонски факултет, Београд	2009	9,	Frey, H.	Designing the city : towards a more sustainable urban form	Spon Press Taylor and Francis Group, London	2001
Р.бр.	Аутор	Назив	Издавач	Година																																																		
1,	Kostof, S.	The City Assembled	Thames & Hudson, London	1999																																																		
2,	Powell, K.	City Transformed	teNeues Publishing Company, New York	2000																																																		
3,	Gehl, J.; Gemzoe, L.	Public Space – Public Life	Danish Academic Press, Copenhagen	1996																																																		
4,	Jacobs, J.	The Death and Life of Great American Cities	Random House Publishing Group, London	1993																																																		
5,	Lynch, K.	The Image of the City	MIT Press, Cambridge	1960																																																		
6,	Slone, D.K., Goldstein, D.S.	A Legal Guide to Urban and Sustainable Development for Planners, Developers and Architects	John Willey and Sons, Hoboken	2008																																																		
7,	Ansoff, Igor H., Declerck, Roger P.	From Strategic Planning to Strategic Management	John Wiley&Sons	1976																																																		
8,	Лазаревић-Бајец, Н., Маруна, М.	Стратешки урбани дизајн и културна разноликост	Архитектонски факултет, Београд	2009																																																		
9,	Frey, H.	Designing the city : towards a more sustainable urban form	Spon Press Taylor and Francis Group, London	2001																																																		
Број часова активне наставе	Теоријска настава	Практична настава			Остало																																																	
		Вежбе	ДОН	СИР																																																		
	2	2	0	0	0																																																	
Методе извођења наставе	<ul style="list-style-type: none"> - Фронтална метода, - метода разговора, - рад у групама. 																																																					
Оцена знања (максимални број поена 100)	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Предиспитне обавезе</th> <th>Обавезна</th> <th>Поена</th> <th>Завршни испит</th> <th>Обавезна</th> <th>Поена</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Присуство на предавањима</td> <td>Да</td> <td>5.00</td> <td rowspan="3">Писмени део испита - комбиновани задаци и теорија</td> <td rowspan="3">Да</td> <td rowspan="3">70.00</td> </tr> <tr> <td>Присуство на вежбама</td> <td>Да</td> <td>5.00</td> </tr> <tr> <td>Семинарски рад</td> <td>Да</td> <td>20.00</td> </tr> </tbody> </table>				Предиспитне обавезе	Обавезна	Поена	Завршни испит	Обавезна	Поена	Присуство на предавањима	Да	5.00	Писмени део испита - комбиновани задаци и теорија	Да	70.00	Присуство на вежбама	Да	5.00	Семинарски рад	Да	20.00																																
Предиспитне обавезе	Обавезна	Поена	Завршни испит	Обавезна	Поена																																																	
Присуство на предавањима	Да	5.00	Писмени део испита - комбиновани задаци и теорија	Да	70.00																																																	
Присуство на вежбама	Да	5.00																																																				
Семинарски рад	Да	20.00																																																				

Акредитација студијског програма

МАСТЕР АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ

Планирање и управљање регионалним развојем

Стандард 05. - Курикулум

Табела 5.2 Спецификација предмета

Студијски програм:	Планирање и управљање регионалним развојем				
Назив предмета:	19.RPR194 Метрополитенски региони - развој и стратегије				
Наставник/наставници:	Царевих-Томић Ђ. Марина, Доцент				
Статус предмета:	Изборни				
Број ЕСПБ:	4				
Услов:	Нема				
Предмети предуслови:	Нема				
Циљ предмета					
У оквиру предмета студентима ће бити представљене теоријске и методолошке поставке савремених урбаних истраживања, са циљем сагледавања сложених процеса овог специфичног урбаног региона у оквиру укупног просторног и друштвеног контекста. Доминантне теме настанка, развоја и трансформација метрополитенских региона биће обрађене уз критички приступ, анализом релевантних примера, а у циљу разумевања метрополитенског региона као специфичног облика урбаног региона.					
Исход предмета					
Студенти који успешно испуне предвиђене обавезе биће оспособљени да развију аналитички и критички апарат који ће моћи да прилагоде специфичностима сопственог научно-истраживачког и практичног рада. Студенти ће бити усмерени ка разумевању, чиниоца и процеса који воде ка настанку, развоју и трансформацијама метрополитенских региона, како би у даљем теоријском и/или практичном раду могли да се према њима активно и конструктивно одреде.					
Садржај предмета					
Процеси трансформације савремених градова – шири контекст; Савремени концепт урбаног; Савремене теорије урбаног раста и развоја; Специфичне теме и процеси у развоју метрополитенских региона – критичка анализа; Мреже метрополитенских региона и интеракција на глобалном нивоу; Просторни параметри као кључни чиниоци урбаних трансформација – теоријска и практична разматрања					
Литература					
Р.бр.	Аутор	Назив	Издавач	Година	
1,	van Susteren A.	Metropolitan World Atlas	010 Publishers, Rotterdam	2007	
2,	Birch, Eugenie L.	Urban and Regional Planning Reader	Routledge, London, New York	2009	
3,	LeGates R., Stout F.	The City Reader	Routledge, London, New York	2011	
4,	Sassen S.	A Sociology of Globalization	W.W.Norton & Company, New York, London	2007	
5,	Јовановић, М.	Међузависност концепта урбаног развоја и саобраћајне стратегије великог града	Географски факултет Универзитета, Београд	2005	
6,	Moss, L. (ed.)	City and Country	Blackwell Publishers, Oxford	2001	
7,	Group of authors	Cityedge : Case Studies in Contemporary Urbanism	Architectural Press, Oxford	2005	
8,	Мамфорд, Л.	Култура градова	Медитерран Публицинг	2010	
9,	Eckardt, F., Hassenpflug, D. (eds.)	Urbanism and Globalisation	Peter Lang	2004	
10,	UN Habitat	State of the Worlds Cities 2012/2013	Routledge, New York	2013	
11,	Кастекс, Ж., Депол, Ж., Пенре, Ф.	Урбане форме	Грађевинска књига, Београд	2003	
Број часова активне наставе	Теоријска настава	Практична настава			Остало
		Вежбе	ДОН	СИР	
	2	2	0	0	0
Методе извођења наставе					
Метода критичке анализе; Илустративно-демонстративна метода; Метода синтезе усвојених знања; - Интеракција између учесника у наставном процесу.					
Оцена знања (максимални број поена 100)					
Предиспитне обавезе		Обавезна	Поена	Завршни испит	
Присуство на предавањима		Да	3.00	Писмени део испита - комбиновани задаци и теорија	Да
Присуство на вежбама		Да	2.00		
Сложени облици вежби		Да	65.00		

Акредитација студијског програма

МАСТЕР АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ

Планирање и управљање регионалним развојем

Стандард 05. - Курикулум

Табела 5.2 Спецификација предмета

Студијски програм:	Планирање и управљање регионалним развојем				
Назив предмета:	17.IM2219 Стратешко предузетништво				
Наставник/наставници:	Бороцки В. Јелена, Редовни професор				
Статус предмета:	Изборни				
Број ЕСПБ:	4				
Услов:	Нема				
Предмети предуслови:	Нема				
Циљ предмета					
Основни циљ предмета је да студентима представи феномен предузетништва и предузетничког менаџмента из стратегијске перспективе, као стил менаџмента. Истовремено, циљ је и да се студентима омогући да, без обзира на величину, врсту и делатност организације у чијој конкретној привредној стварности се могу наћи, разумеју начин на који дефинишу своје управљачке задатке у једном, стратегијски другачијем, предузетничком стилу, како би предузетничке подухвате (феномен интерног предузетништва) реализовали на успешан, економски ефикасан и ефикаван начин.					
Исход предмета					
Студенти ће разумети феномен интерног предузетништва и практичне аспекте предузетничког процеса, чиме ће на изванредан начин бити предузетнички инспирисани и усмерени у правцу предузетничког понашања, који подразумева знања и специфичне вештине. Исходи оваког учења подразумевају препознавање потенцијала конкретне ситуације: самосталну процену пословних шанси, њихову тржишну валоризацију, процену сопствених предузетничких способности, предузетничких стратегија, као и моделирање стратегијског плана развоја предузећа. Изучавањем феномена интерног предузетништва, студенти ће разумети улогу менаџмента у погледу стварања услова за иновативност, креативност, мотивацију, стварање нове вредности и тржишну валоризацију у условима великих организација.					
Садржај предмета					
Уводни део: основни појмови, свет предузетништва; развој корпоративног предузетништва; значај интерног предузетништва. Истраживање предузетништва, развојне могућности предузетника, природа предузетничке шансе, ресурси предузетничког подухвата. Предузетнички подухват и предузетничка организација, значење предузетничког успеха. Стратегијско планирање. Креирање стратегијског плана развоја предузећа. Подстицај предузетништва, институционализација предузетништва у предузећу. Стратегијско планирање у функцији иновативности предузећа. Оцена стратегијских наступа предузећа и релација са могућим облицима иновација у предузећу. Окружење: релевантне институције за подстицај предузетништва, утицај спољашњег и унутрашњег окружења на спровођење стратегије; промене и кључни трендови у спољашњем окружењу. Иновације и њихова улога у стицању конкурентске предности предузећа. Димензије предузетничког подухвата, стратегије пословне експанзије пословне активности предузетника. Раст и развој организације. Вођство и мотивација у предузетничком подухвату. Консолидација предузетничког подухвата, Измењена улога предузетника у консолидованој организацији. Иновативност и стратегијско предузетништво, стратегије једноставних правила, стратегије у условима кризе.					
Литература					
Р.бр.	Аутор	Назив	Издавач	Година	
1,	Бороцки, Ј.	Стратешко предузетништво - електронска скрипта	ФТН, Нови Сад	2015	
2,	Philip A. Wickham	Strategic Entrepreneurship	Pearson Education, Harlow, UK	2004	
3,	Aude d Andria, Ines Gabarret	Building 21st Century Entrepreneurship	John Willey and Sons, Ltd.	2017	
4,	Боуман, К.	Стратегија у пракси	Прометеј, Нови Сад	2003	
5,	Dixit, A., Nalebuff, B.	The art of strategy: a game theorist's guide to success in business & life	W. W. Norton & Company, New York	2008	
6,	Зеленовић, Д.	Технологија организације индустријских система - предузећа	Факултет техничких наука, Нови Сад	2012	
7,	Simons, R.	Performance measurement & control systems for implementing strategy : text & cases	Prentice Hall, Upper Saddle River	2000	
8,	Pascal, D.	Getting the Right Things Done : A Leaders Guide to Planning and Execution	Lean Enterprise Institute, Cambridge	2006	
Број часова активне наставе	Теоријска настава	Практична настава			Остало
		Вежбе	ДОН	СИР	
	2	2	0	0	0
Методe извођења наставе					
Настава на предмету се одвија кроз предавања и вежбе. У извођењу наставе на предмету доминира практичан приступ који подразумева креирање стратегијског плана развоја предузећа за конкретно предузеће, односно учење кроз искуство и примену. У оквиру вежби, рад ће се одвијати у групама и самостално.					

УНИВЕРЗИТЕТ У НОВОМ САДУ, ФАКУЛТЕТ ТЕХНИЧКИХ НАУКА
ФАКУЛТЕТ ТЕХНИЧКИХ НАУКА 21000 НОВИ САД, ТРГ ДОСИТЕЈА ОБРАДОВИЋА 6

Акредитација студијског програма

МАСТЕР АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ

Планирање и управљање регионалним развојем

Стандард 05. - Курикулум

Оцена знања (максимални број поена 100)					
Предиспитне обавезе	Обавезна	Поена	Завршни испит	Обавезна	Поена
Предметни(пројектни)задатак	Да	30.00	Писмени део испита - комбиновани задаци и теорија	Да	60.00
Присуство на предавањима	Да	5.00			
Присуство на вежбама	Да	5.00			
Тест	Не	10.00			
Тест	Не	10.00			

	УНИВЕРЗИТЕТ У НОВОМ САДУ, ФАКУЛТЕТ ТЕХНИЧКИХ НАУКА ФАКУЛТЕТ ТЕХНИЧКИХ НАУКА 21000 НОВИ САД, ТРГ ДОСИТЕЈА ОБРАДОВИЋА 6	
	Акредитација студијског програма МАСТЕР АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ Планирање и управљање регионалним развојем	

Стандард 05. - Курикулум

Табела 5.2 Спецификација предмета

Студијски програм:	Планирање и управљање регионалним развојем						
Назив предмета:	17.IM2307 Стратешко управљање пројектима						
Наставник/наставници:	Јовановић Ј. Милош, Доцент Лалић П. Бојан, Ванредни професор						
Статус предмета:	Изборни						
Број ЕСПБ:	4						
Услов:	Нема						
Предмети предуслови:	Нема						
Циљ предмета Основни образовни циљ предмета је упознавање студената са концептом стратешког управљања пројектима. Кроз предмет студенти ће да се упознају са процесом управљања комплексом пројеката комбинујући пословну стратегију са техникама управљања пројектима у циљу увођења пословне стратегије и остварења организационих циљева. Стратешка повезаност пројекта као привременог подухвата и перманентне организације у којој се он изводи је од великог значаја за очекивани успех пројекта те је мастер инжењерског менаџмента у подручју управљања пројектима ово неопходно и интегративно знање за управљање на стратешком нивоу.							
Исход предмета Студенти који реализују предиспитне обавезе и положи испит су оспособљени да: (1) разумеју значај стратешког приступа у управљању пројектима, (2) развијају пројектну стратегију, (3) ускладе пројекте и процесе са пословном стратегијом, (4) доносе одлуке о избору пројеката на основу анализе примененог стечених знања о изучаваним моделима.							
Садржај предмета Увод у стратешко управљање пројектима. Утицај стратешког управљања пројектима на остварење циљева предузећа. Димензије успеха пројекта. Однос између врсте пројеката, компоненти пројектне спремности и димензија успеха пројекта. Спрега између управљања портфолијом и стратешког управљања пројектима. Стратегија пројекта. NTCP модел. Избор пројекта. Модел Wheelwright&Clark (W&C). Technology Adoption Lifecycle Model (TALC) – Модел усвајања технолошког животног циклуса. Стратешки фокус. Whole product model - Модел целокупног производа. Вођење комплексних пројеката уз комбиновање пословне стратегије и управљања пројектима. Пример пројектне стратегије.							
Литература							
Р.бр.	Аутор	Назив	Издавач	Година			
1,	Лалић, Б., Поли, М.	Стратешко управљање пројектима	Факултет техничких наука у Новом Саду	2012			
2,	Turner, R.	Project Based Management	McGraw Hill	2009			
3,	Maltzman, R., Shirley, D.	Green Project Management	CRC Press	2011			
4,	Newton, R.	Project Manager	FT Prentice Hall	2005			
5,	Buttrick, R.	The Project Workout	FT Prentice Hall	2009			
6,	Ayers, J.	SC Project Management	CRC Press	2010			
7,	Leach, L.	Lean Project Management	Adv. Projects	2005			
8,	Neiman, R.	Execution Plain and Simple	McGraw Hill	2004			
9,	Kerzner, H.	Advanced Project Management: Best Practices on Implementation	John Wiley & Sons, New Jersey	2004			
Број часова активне наставе	Теоријска настава	Практична настава			Остало		
		Вежбе	ДОН	СИП			
	2	2	0	0	0		
Методе извођења наставе Метод извођења наставе на предмету обухвата предавања и рачунарске вежбе. Предавања су интерактивног типа, на којима се дефинишу основни појмови и даје теоријска подлога у области стратешког управљања пројектима. На аудиторним вежбама се подстиче рад у групама и решавање практичних примера кроз анализу и дискусију реалних студија случаја. Посебан акценат је стављен на тимску израду студије случаја на одабрану тему.							
Оцена знања (максимални број поена 100)							
Предиспитне обавезе		Обавезна	Поена	Завршни испит		Обавезна	Поена
Присуство на предавањима		Да	5.00	Усмени део испита		Да	70.00
Присуство на вежбама		Да	5.00				
Семинарски рад		Да	20.00				

Акредитација студијског програма

МАСТЕР АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ

Планирање и управљање регионалним развојем

Стандард 05. - Курикулум

Табела 5.2 Спецификација предмета

Студијски програм:	Планирање и управљање регионалним развојем				
Назив предмета:	17.IM2819 Еко-маркетинг				
Наставник/наставници:	Ћелић М. Ђорђе, Доцент				
Статус предмета:	Изборни				
Број ЕСПБ:	4				
Услов:	Нема				
Предмети предуслови:	Нема				
Циљ предмета					
Циљ предмета представља овладавање основним знањем у подручју еко-маркетинга, као и подизање нивоа стеченог маркетинг знања и примене у области одрживог развоја, које омогућава студентима да самостално изведу маркетинг анализе и предложе мере унапређења пословних процеса, засноване на еколошким принципима. Циљ предмета је да дипломирани инжењер менаџмента ојача своје аналитичке вештине и стекне компетенције за управљање маркетинг активностима и променама које намећу еколошки захтеви. Знања стечена у оквиру овог предмета студенти неће примењивати само у оквиру маркетинг функције предузећа, јер је због мултидисциплинарности, применљивост знања вишефункционална.					
Исход предмета					
Студенти ће бити оспособљени да развију одрживе маркетинг стратегије, програме и активности. Дипломирани инжењер менаџмента стиче компетенције за управљање променама и новим еко-трендовима, као и за прилагођавање тржишним изазовима одрживости, дизајном еко-маркетинг стратегија.					
Садржај предмета					
Основни концепт одрживог развоја; Принципи еко-маркетинга; Специфичности еко-маркетинг микса; Улога еко-принципа у процесу развоја производа; Еко-дизајн производа; Еко-ценовне и дистрибутивне стратегије; Еко-маркетинг комуникације; Реактивне и проактивне стратегије одрживог маркетинга; Корпоративна друштвена одговорност; Greenwashing; Метрика еко-маркетинга – еколошки отисак и еколошки ранац; Ентропија и неуравнотежена потрошња.					
Литература					
Р.бр.	Аутор	Назив	Издавач	Година	
1,	Николић, С., и др.	Еколошки маркетинг менаџмент : савремена де(кон)струкција	Факултет техничких наука, Нови Сад	2017	
2,	Diane Martin, John Schouten	Sustainable Marketing	Prentice Hall	2011	
3,	Frank-Martin Belz, Ken Peattie	Sustainability Marketing: A Global Perspective	Wiley	2009	
4,	Al Iannuzzi	Greener Products: The Making and Marketing of Sustainable Brands	CRC Press	2011	
Број часова активне наставе	Теоријска настава	Практична настава			Остало
		Вежбе	ДОН	СИР	
	2	2	0	0	0
Методe извођења наставе					
Настава на предмету се изводи кроз предавања и аудиторне вежбе. На предавањима, студенти стичу теоријска знања из области индустријског еко-маркетинга. У оквиру вежби се подстиче рад у групама, анализа студија случаја и реалних примера из праксе, Акценат је на интерактивном раду са студентима и подстицању индивидуалног и тимског рада. Целокупне вежбе се одвијају уз помоћ рачунара.					
Оцена знања (максимални број поена 100)					
Предиспитне обавезе		Обавезна	Поена	Завршни испит	
Присуство на предавањима		Да	5.00	Усмени део испита	
Присуство на вежбама		Да	5.00		
Семинарски рад		Да	20.00		
Тест		Да	20.00		
				Да	
				50.00	

Акредитација студијског програма

МАСТЕР АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ

Планирање и управљање регионалним развојем

Стандард 05. - Курикулум

Табела 5.2 Спецификација предмета

Студијски програм:	Планирање и управљање регионалним развојем				
Назив предмета:	17.IM2914 Менаџмент корпоративних комуникација				
Наставник/наставници:	Лалић С. Данијела, Редовни професор				
Статус предмета:	Изборни				
Број ЕСПБ:	4				
Услов:	Нема				
Предмети предуслови:	Нема				
Циљ предмета					
Циљ предмета је да пружи студентима неопходна знања за стратешко управљање корпоративним комуникацијама. Предмет употпуњује компетенције мастера инжењерског менаџмента, модула менаџмента људских ресурса, неопходне за постизање организационих циљева.					
Исход предмета					
У оквиру предмета обрађују се различите стратегије и тактике комуникације. Студенти који одслушају предмет и положи испит биће оспособљени да разумевајући улогу и функцију корпоративних комуникација у индустријском систему примењују комуникационе стратегије и мере њихову успешност у контексту постављених организационих циљева.					
Садржај предмета					
Увод у корпоративне комуникације; Значај истраживања и планирања развоја комуникационе стратегије, Комуницирање и евалуација – имплементација комуникационе стратегије; Развој комуникационих и информационих технологија; Односи са различитим интересним групама; Корпоративни идентитет и репутација; Специјализована подручја у корпоративним комуникацијама: кризна комуникација; односи запослених; корпоративна друштвена одговорност и односи са заједницом; корпоративне комуникације у профитним и непрофитним организацијама и јавном сектору;					
Литература					
Р.бр.	Аутор	Назив	Издавач	Година	
1,	Лалић, Д.	Управљање комуникацијама - скрипта	Факултет техничких наука, Нови Сад	2012	
2,	Arthur Bell, Dayle Smith	Management Communication	Wiley & Sons	2010	
3,	P. S. Tripathi	Communication Management A Global Perspective	Pranav Gupta	2009	
4,	Elizabeth Toth	The Future of Excellence in Public Relations and Communication Management	Taylor & Francis	2009	
5,	Joep Cornelissen	Corporate Communication A Guide to Theory and Practice	Sage Publications Ltd.	2011	
Број часова активне наставе	Теоријска настава	Практична настава			Остало
		Вежбе	ДОН	СИР	
	2	2	0	0	0
Методе извођења наставе					
Настава на предмету обухвата предавања са примерима односно студијама случаја. На предавањима је предвиђено да учествују искусни практичари у улози гостујућих предавача. У оквиру вежби се подстиче рад на студијама случаја.					
Оцена знања (максимални број поена 100)					
Предиспитне обавезе		Обавезна	Поена	Завршни испит	
Предметни пројекат		Да	20.00	Писмени део испита - комбиновани задаци и теорија	Да
Присуство на предавањима		Да	5.00		
Присуство на вежбама		Да	5.00		

	УНИВЕРЗИТЕТ У НОВОМ САДУ, ФАКУЛТЕТ ТЕХНИЧКИХ НАУКА ФАКУЛТЕТ ТЕХНИЧКИХ НАУКА 21000 НОВИ САД, ТРГ ДОСИТЕЈА ОБРАДОВИЋА 6	
	Акредитација студијског програма МАСТЕР АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ Планирање и управљање регионалним развојем	

Стандард 05. - Курикулум

Табела 5.2 Спецификација предмета

Студијски програм:	Планирање и управљање регионалним развојем						
Назив предмета:	19.RPRSP1 Стручна пракса 1						
Наставник/наставници:	-, -						
Статус предмета:	Обавезан						
Број ЕСПБ:	2						
Услов:	Нема						
Предмети предуслови:	Нема						
Циљ предмета Један од саставних делова курикулума студијског програма Регионалне политике и развој је стручна пракса која се реализује у одговарајућим научно-истраживачким установама, релевантним градским и покрајинским институцијама које се баве делатностима релевантним за стицање одговарајућег практичног искуства из регионалног планирања и регионалног развоја. Циљ стручне праксе јесте стицање непосредних и практичних знања о функционисању и организацији установа и институција које се баве пословима у оквиру струке за коју се студент оспособљава и могућностима примене претходно стечених знања у пракси.							
Исход предмета - Оспособљавање студената за примену претходно стечених теоријских и стручних знања за решавање конкретних практичних проблема који се тичу регионалног планирања и развоја у оквиру изабране установе или институције. - Упознавање студената са делатностима изабране установе или институције, начином пословања, управљањем и улогама запослених у одговарајућим областима у њиховим организационим структурама. - Стечена стручна знања студенти ће користити у даљем образовању и будућој пракси (професионалном раду).							
Садржај предмета Садржај стручне праксе формира се за сваког кандидата посебно, у договору са руководством установе или институције у којима се пракса обавља, а у складу са потребама струке за коју се студент оспособљава.							
Литература							
Р.бр.	Аутор	Назив	Издавач	Година			
1,	Службени гласник Републике Србије	Закон о планирању и изградњи	Службени гласник Републике Србије	2018			
Број часова активне наставе	Теоријска настава	Практична настава			Остало		
		Вежбе	ДОН	СИР			
	0	0	0	0	3		
Методe извођења наставе Практичан рад, консултације и писање дневника стручне праксе у коме студент описује активности и послове које је обављао за време стручне праксе.							
Оцена знања (максимални број поена 100)							
Предиспитне обавезе		Обавезна	Поена	Завршни испит		Обавезна	Поена
Сложени облици вежби		Да	50.00	Усмени део испита		Да	50.00

	УНИВЕРЗИТЕТ У НОВОМ САДУ, ФАКУЛТЕТ ТЕХНИЧКИХ НАУКА ФАКУЛТЕТ ТЕХНИЧКИХ НАУКА 21000 НОВИ САД, ТРГ ДОСИТЕЈА ОБРАДОВИЋА 6	
	Акредитација студијског програма МАСТЕР АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ Планирање и управљање регионалним развојем	

Стандард 05. - Курикулум

Табела 5.2 Спецификација предмета

Студијски програм:	Планирање и управљање регионалним развојем			
Назив предмета:	19.RPR195 Градови у транзицији - културолошки, друштвени и просторни аспекти			
Наставник/наставници:	Недучин А. Дејана, Ванредни професор			
Статус предмета:	Обавезан			
Број ЕСПБ:	4			
Услов:	Нема			
Предмети предуслови:	Нема			
Циљ предмета				
<p>У оквиру предмета, студенти ће се стећи знања о савременим теоријским и методолошким поставкама истраживања процеса трансформације градова у транзиционом периоду, са циљем сагледавања утицаја социо-просторног реструктурирања на културолошке и друштвене функције урбане средине. Теме релевантне за проучавање овог процеса биће представљене кроз студије случајева, уз критичку анализу узрока и оцену и/или пројекцију његових позитивних и негативних ефеката. Основни циљ предмета је да омогући разумевање међузависности друштвено-економске транзиције и урбаног развоја, узевши у обзир културолошке, друштвене и просторне промене и њихове импликације на урбане процесе. Овакав приступ омогућио би дефинисање адекватног методолошког и практичног оквира за планирање и управљање процесима урбаних трансформација.</p>				
Исход предмета				
<p>Студенти ће бити оспособљени да критички приступају анализи узрока и последица транзиционих процеса у контексту културолошких, друштвених и просторних промена на нивоу града. Они ће такође стећи и теоријске и практичне компетенције које су од значаја за успостављање интердисциплинарног модела континуалне и активне сарадње приликом дефинисања критеријума и смерница за дугорочно планирање и успешно спровођење социо-просторних трансформација градова у условима транзиције.</p>				
Садржај предмета				
<p>- Процеси трансформације градова у транзицији – регионални контекст; Процеси трансформације капиталистичких градова; Од социјалистичког до постсоцијалистичког града – улога транзиције; Културолошке функције града и њихов значај; Транзиција као подстицај за унапређење урбане културе; Друштвени аспект транзиционих процеса – критичка анализа; Континуитет и промене у урбаном развоју – утицај транзиције; Студије случаја.</p>				
Литература				
Р.бр.	Аутор	Назив	Издавач	Година
1,	Zukin S.	The Culture of Cities	Blackwell Publishing, Oxford, Victoria	1995
2,	Hamilton I., Dimitrovska Andrews K., Pichler Milanovic N. (eds.)	Transformation of Cities in Central and Eastern Europe – Towards Globalization	United Nations University Press, Tokyo, New York, Paris	2005
3,	Landry C.	The Creative City – A Toolkit for Urban Innovators, 2nd edition	Earthscan, London, Sterling	2008
4,	Blau E., Rupnik I.	Project Zagreb – Transitions as Condition, Strategy, Practice	Actar, Barcelona	2007
5,	Le Gates R.T., Stout F. (eds.)	The City Reader, 5th edition	Routledge, London, New York	2011
6,	Tasleem S. (ed.)	Cities in Transition: Transforming the Global Built Environment	Open House Press, Cheshire	2005
7,	Петровић, М.	Трансформација градова - ка деполитизацији урбаног питања	Институт за социолошка истраживања, Филозофски факултет у Београд	2009
8,	Andrusz, G., Harloe, M., Szelenyi, I. (Eds.)	Cities After Socialism: Urban and Regional Change and Conflict in Post-Socialist Societies	Blackweel Publishers, Oxford, Cambridge	1996
9,	Czepczynski, M.	Cultural Landscapes of Post-Socialist Cities (Re-Materialising Cultural Geography)	Ashgate Publishing Company, Burlington	2008
10,	Велев, Ј.	Градски центри у процесу транзиције	Задужбина Андрејевић, Београд	2012
11,	Ваништа-Лазаревић, Е.	Обнова градова у новом миленијуму	Classic map studio, Београд	2003
12,	Вукотић, В., ет.ал.	Глобализација и транзиција	Центар за економска истраживања Института друштвених наука, Београд	2001
13,	Милојевић, Б.	Градови у променама – урбане форме, трансформације, утицаји	Архитектонско-грађевинско-геодетски факултет, Бања Лука	2015

Акредитација студијског програма

МАСТЕР АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ

Планирање и управљање регионалним развојем

Стандард 05. - Курикулум

Литература							
Р.бр.	Аутор	Назив	Издавач	Година			
14,	Giffinger, R. (ed.)	Competition between Cities in Central Europe: Opportunities and Risks of Cooperation	Road, Bratislava	2005			
15,	Bannister, J., Gibb, K., Paddison, R. (ed.)	Urban Studies, Volume 47, Number 1-12	Urban Studies Journal Ltd., Routledge	2008			
16,	Елић, Н.	Постмодерни урбанизам	Орион арт, Београд	2002			
17,	Група аутора	Оптимизација архитектонског и урбанистичког планирања и пројектовања у функцији одрживог развоја Србије : тематски зборник радов	Факултет техничких наука, Нови Сад	2014			
18,	French, Н.	New Urban Housing	Yale University Press, New Haven	2006			
19,	Бајић Брковић, М. (ур.)	Одрживост и град	Архитектонски факултет, Београд	1999			
Број часова активне наставе	Теоријска настава	Практична настава			Остало		
		Вежбе	ДОН	СИР			
	2	3	0	0	0		
Методе извођења наставе							
Метода критичке анализе; Илустративно-демонстративна метода; Метода синтезе усвојених знања; Интеракција између учесника у наставном процесу.							
Оцена знања (максимални број поена 100)							
Предиспитне обавезе		Обавезна	Поена	Завршни испит		Обавезна	Поена
Присуство на предавањима		Да	5.00	Писмени део испита - комбиновани задаци и теорија		Да	40.00
Присуство на вежбама		Да	5.00	Усмени део испита		Да	10.00
Семинарски рад		Да	20.00				
Семинарски рад		Да	20.00				

Акредитација студијског програма

МАСТЕР АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ

Планирање и управљање регионалним развојем

Стандард 05. - Курикулум

Табела 5.2 Спецификација предмета

Студијски програм:	Планирање и управљање регионалним развојем				
Назив предмета:	17.AD0017 Репрезентација ширег просторног окружења				
Наставник/наставници:	Бајшански В. Ивана, Доцент				
Статус предмета:	Изборни				
Број ЕСПБ:	4				
Услов:	Нема				
Предмети предуслови:	Нема				
Циљ предмета	Оспособљавање студената за коришћење основних компјутерских апликационих софтвера за репрезентацију ширег просторног окружења.				
Исход предмета	Да стечена знања примењују у даљем процесу образовања као и у будућем професионалном раду.				
Садржај предмета	Увод, дефинисање и појашњење широк основних појмова (глосариј) Основи геоинформационих технологија и процедуралног моделовања урбаних подручја. Основи ГИС-а: разлике од сродних система, примена и историјат. Примена ГИС-а: структуре ГИС базе података, растерски и векторски модели базе података, "објектне" базе података, прикупљање и чување података у ГИС-у, анализа и приказ прикупљених података. Процедурално моделовање градова и графика облика.				
Литература					
Р.бр.	Аутор	Назив	Издавач	Година	
1,	Кукрика, М.	Увод у ГИС	Грађевински факултет Универзитета у Београду	2004	
2,	Šidjanin, P.	A cognitive framework for an urban environment design tool	[P. Sidjanin], Delft	2001	
3,	Van Sickle, J.	Basic GIS Coordinates	CRC Press, Florida	2004	
4,	Burrough, P.A., McDonnel, R.A.	Принципи географских информационих система	Грађевински факултет Универзитета, Београд	2006	
5,	Sherman, G.	The geospatial desktop : open source GIS & mapping	Locate Press, Williams Lake	2012	
6,	Васић, Д. и др.	Комунални информациони системи и њихова примена	Факултет техничких наука, Нови Сад	2016	
Број часова активне наставе	Теоријска настава	Практична настава			Остало
		Вежбе	ДОН	СИР	
	2	0	2	0	1
Методе извођења наставе	Предавања и вежбе у рачунарској лабораторији. Консултације. Део градива који чине логичку целину се полажу у четири колоквијума. Колоквији се раде у компјутерској лабораторији. Студент може изаћи на следећи колоквијум ако је у претходном освојио најмање 30% поена. Да би студент положио испит, поред осталих услова, мора да из сваког од четири колоквија има најмање 30% поена. Оцена испита се формира на основу похађања предавања и вежби и успеха на колоквијима.				
Оцена знања (максимални број поена 100)					
Предиспитне обавезе	Обавезна	Поена	Завршни испит	Обавезна	Поена
Присуство на предавањима	Да	0.00	Практични део испита - задаци	Да	30.00
Присуство на рачунарским вежбама	Да	0.00			
Сложени облици вежби	Да	70.00			

Акредитација студијског програма

МАСТЕР АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ

Планирање и управљање регионалним развојем

Стандард 05. - Курикулум

Табела 5.2 Спецификација предмета

Студијски програм:	Планирање и управљање регионалним развојем				
Назив предмета:	19.RPR196 Туризам као перспектива регионалног развоја				
Наставник/наставници:	Окановић В. Андреа, Ванредни професор Царевић-Томић Ђ. Марина, Доцент				
Статус предмета:	Изборни				
Број ЕСПБ:	4				
Услов:	Нема				
Предмети предуслови:	Нема				
Циљ предмета					
Циљ предмета је да представи савремени туризам и менаџмент дестинације у смислу анализе квалитета стандарда и информационог технологија. Анализирана је политика туризма, као алата регионалног развоја, у циљу промоције одрживог и балансираног развоја и конзервације културног наслеђа у мање развијеним подручјима. Такође, предмет ће омогућити студентима боље разумевање утицаја туризма на регионалне економије, коришћење земљишта и животне средине.					
Исход предмета					
Студенти су оспособљени да анализирају просторне и друштвене утицаје туризма, затим пружено им је адекватније и детаљније знање о туризму и најзначајнијим системима туризма, а такође су подучени да детектују будуће изазове у туризму. Студентима су пружене компетенције које им омогућују да критички размишљају о туризму као перспективи регионалног развоја.					
Садржај предмета					
<ul style="list-style-type: none"> - Промене у развоју туризма; конкуренција и нове дестинације; - политика туризма као алата регионалног развоја; - интеграција мање развијених подручја; - конзервација материјалног наслеђа; - одрживи и балансирани развој туризма; - утицај туризма у регионалним економијама, животне средине и коришћењу земљишта. 					
Литература					
Р.бр.	Аутор	Назив	Издавач	Година	
1,	Clark T., Gill A., Hartmann R.	Mountain Resort Planning and Development in an Era of Globalization.	Cognizant Communication, New York, Sydney, Tokyo	2006	
2,	Smith V. L., Brent, M. (Eds.)	Hosts and Guests Revisited: Tourism Issues of the 21st Century.	Communication, New York, Sydney, Tokyo	2001	
3,	Montanari, A., Williams, A.M. (Eds.)	European Tourism : Regions, Spaces and Restructuring	John Wiley & Sons, Chichester	1995	
4,	Zimmermann F.M., Godde P., Price M. (Eds.)	Tourism and Development in Mountain Regions	CABI Publishing, Wallingford, New York	2000	
5,	European Commission	Tourism and the European Union	European Commission, Brussels	2002	
6,	Giaoutz, M., Nijkamp, P. (Eds.)	Tourism And Regional Development: New Pathways	Ashgate Publishing Company, Aldershot, Burlington	2006	
7,	Phillips, R., Roberts, S. (Eds.)	Tourism, Planning, and Community Development	Routledge	2012	
8,	Kumral, N., Özlem Önder, A. (Eds.)	Tourism, Regional Development and Public Policy	Routledge	2011	
9,	Chambers, R.	Rural Development: Putting the last first	Pearson Education Ltd., Essex	1983	
10,	Praderio, G., Stremmenos, C.	Sustainable tourism & transport development in ADRION	Alienea Editrice, Firenze	2004	
11,	Montanari, A., Williams, A.M. (Eds.)	European Tourism : Regions, Spaces and Restructuring	John Wiley & Sons, Chichester	1995	
12,	Praderio, G., Modde, E., Erioli, A.	Tourism Projecting Visions across the ADRION Multy-City	Alinea Editrice, Firenze	2005	
13,	Praderio, G., Modde, E.	Abitare da Turisti - Living as Tourists	Alinea Editrice, Firenze	2006	
Број часова активне наставе	Теоријска настава	Практична настава			Остало
		Вежбе	ДОН	СИП	
	2	2	0	0	1
Методе извођења наставе					

УНИВЕРЗИТЕТ У НОВОМ САДУ, ФАКУЛТЕТ ТЕХНИЧКИХ НАУКА
ФАКУЛТЕТ ТЕХНИЧКИХ НАУКА 21000 НОВИ САД, ТРГ ДОСИТЕЈА ОБРАДОВИЋА 6

Акредитација студијског програма

МАСТЕР АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ

Планирање и управљање регионалним развојем

Стандард 05. - Курикулум

- Метода разговора;
- рад у групама;
- индивидуални рад.

Оцена знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	Обавезна	Поена	Завршни испит	Обавезна	Поена
Домаћи задатак	Да	20.00	Писмени део испита - комбиновани задаци и теорија	Да	50.00
Присуство на предавањима	Да	5.00			
Присуство на вежбама	Да	5.00			
Семинарски рад	Да	20.00			

	УНИВЕРЗИТЕТ У НОВОМ САДУ, ФАКУЛТЕТ ТЕХНИЧКИХ НАУКА ФАКУЛТЕТ ТЕХНИЧКИХ НАУКА 21000 НОВИ САД, ТРГ ДОСИТЕЈА ОБРАДОВИЋА 6	
	Акредитација студијског програма МАСТЕР АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ Планирање и управљање регионалним развојем	

Стандард 05. - Курикулум

Табела 5.2 Спецификација предмета

Студијски програм:	Планирање и управљање регионалним развојем			
Назив предмета:	19.RPR197 Планирање и одрживи развој предела			
Наставник/наставници:	Врачарић Љ. Милица, Ванредни професор Кркђеш М. Милена, Ванредни професор			
Статус предмета:	Изборни			
Број ЕСПБ:	4			
Услов:	Нема			
Предмети предуслови:	Нема			
Циљ предмета				
Циљ предмета је упознавање студената са процесом планирања предела кроз приказ основних појмова, методологију истраживања предела, као и анализу свих аспеката предела.				
Исход предмета				
Упознавање студената са основама процеса планирања и одрживог развоја предела. Развијање свести о вредностима предела, као и оспособљавање студената за усвајање нових знања из области вредновања предела и укључивање у рад интердисциплинарних тимова у процесу планирања предела.				
Садржај предмета				
- Увод у планирање предела; - Методологија истраживања предела; - Аспекти предела (природни, културни, аналитички, политички, интервенцијски).				
Литература				
Р.бр.	Аутор	Назив	Издавач	Година
1,	Group of authors	Environmental protection of urban and suburban settlements : proceedings. [Knj.] 2	Ecological Movement of Novi Sad, Novi Sad	2011
2,	Grupa autora	Landscape Character Assessment, guidance for England and Scotland	The Country Agency and Scottish Natural Heritage	2002
3,	Makhzoumi J., Pungetti G.	Ecological Landscape Design and Planning, the Mediterranean Context	E & FN SPON, an imprint of Routledge, London, New York	1999
4,	Naveh Z., Lieberman A.	Landscape Ecology, First Edition	Springer-Verlag, New York	1984
5,	група аутора	Мастер план одрживог развоја Фрушке Горе	Универзитет у Новом Саду, Нови Сад	2011
6,	Ђеримовић, Б.	Пејзажна архитектура	Академска мисао, Београд	2016
7,	Rodiak, J. (ed.)	Landscape and Urban Planning : an International Journal of Landscape, Ecology, Planning and design	Elsevier, London	2008
8,	Група аутора	Заштићена природна добра и екотуризам Војводине	Природно-математички факултет, Нови Сад	2008
9,	Удицки, И.	Карактеризација предела на подручју обухваћеном Просторним планом посебне намене Фрушке горе 2022. године	Факултет техничких наука, Нови Сад	2018
10,	Група аутора	Студија археоботаничке баште Музеја Војводине	Факултет техничких наука, Нови Сад	2013
11,	Mitchel, A.	The ESRI Guide to GIS Analysis – Volume 1: Geographic Patterns and Relationships	ESRI Press, New York	1999
12,	Петровић Балубџић, М.	Река и градски простори у Србији	Задужбина Андрејевић, Београд	2013
13,	Moughtin, C.	Urban Design : Green Dimensions	Architectural Press, Oxford	1996
14,	Жарден, Џ. Р.	Еколошка етика	Службени гласник, Београд	2006
15,	Viljoen, A. (ed.)	CPULs = Continuous productive urban landscapes	Architectural Press, Oxford	2005
16,	Bindreiter, S. et al.	Chances - Development Paths for the Wachau Region	Vienna University of Technology, Wien	2017
17,	Ast, R.	Architectural and Landscape Delimitation of Littoral Zones	European Sailors Federation, Papeete	2000

Акредитација студијског програма

МАСТЕР АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ

Планирање и управљање регионалним развојем

Стандард 05. - Курикулум

Литература					
Р.бр.	Аутор	Назив	Издавач	Година	
18,	Kosztolanyi, E., Marković, V.	Urban Climate and Monitoring Network System in Central European Cities	University of Novi Sad, Faculty of Sciences, University of Szeged, Department of Climatology and Landscape Ecology, Novi Sad, Szeged	2014	
19,	Punter, J., Carmona, M.	The Design Dimension of Planning : theory, content and best practice for design policies	E & FN Spon, London	1997	
20,	Graedel, T., Allenby, B.	Industrial Ecology and Sustainable Engineering	Asoke K. Ghosh, PHI Learning Limited, New Delhi	2011	
21,	Вујковић, Љ., Нећак, М., Вујичић, Д.	Техника пејзажног пројектовања	Шумарски факултет, Београд	2003	
Број часова активне наставе	Теоријска настава	Практична настава			Остало
		Вежбе	ДОН	СИР	
	2	2	0	0	1
Методе извођења наставе					
- Фронтална метода, - метода разговора, - рад у групама, - индивидуални рад, - илустративно-демонстративна метода, - теренско-истраживачки рад.					
Оцена знања (максимални број поена 100)					
Предиспитне обавезе		Обавезна	Поена	Завршни испит	
Присуство на предавањима		Да	5.00	Писмени део испита - комбиновани задаци и теорија	Да
Присуство на вежбама		Да	5.00		
Сложени облици вежби		Да	40.00	Усмени део испита	Да
					10.00

Акредитација студијског програма

МАСТЕР АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ

Планирање и управљање регионалним развојем

Стандард 05. - Курикулум

Табела 5.2 Спецификација предмета

Студијски програм:	Планирање и управљање регионалним развојем				
Назив предмета:	19.RPR198 Културно наслеђе у функцији урбаног и регионалног развоја				
Наставник/наставници:	Сладић Ђ. Мирјана, Доцент Драганић И. Аница, Ванредни професор				
Статус предмета:	Изборни				
Број ЕСПБ:	4				
Услов:	Нема				
Предмети предуслови:	Нема				
Циљ предмета					
Основни циљ предмета је да се представи значај културног наслеђа у процесу урбаног планирања и израде стратегија развоја. У оквиру предмета студентима ће бити представљени основни појмови заштите, класификација, методологија изучавања и принципи заштите културног наслеђа, као и регионална и међународна стручна и правна акта која регулишу место културног наслеђа у процесу урбаног планирања и израде стратегија развоја.					
Исход предмета					
Студенти који успешно испуне предвиђене обавезе биће оспособљени да квалитетно имплементирају валоризовано културно наслеђе. Стечено знање омогућиће им да аналитички и критички приступе разматрању културног наслеђа, потребама његове заштите, валоризације, као и његовом неискључивом учешћу у процесу савременог развоја.					
Садржај предмета					
Увод; Појмови у области културног наслеђа; Категоризација културног наслеђа; Класификација културног наслеђа према врсти и очуваности; Надлежне установе и удружења од регионалног и међународног значаја која се баве валоризацијом и заштитом културног наслеђа; Општа начела у примени заштите културног наслеђа; Правна заштита културних добара; SWOT анализа културног наслеђа према врсти и очуваности; Економска процена користи од учешћа културног наслеђа у процесу планског регионалног и урбаног развоја – цост бенефит анализа; Маркетинг и брендирање културног наслеђа у функцији заштите и очувања културног наслеђа; Процеси и начини учешћа надлежних усанова за заштиту културног наслеђа, као и грађана и утицајних група у имплементирању културног наслеђа у процес регионалног урбаног развоја;					
Литература					
Р.бр.	Аутор	Назив	Издавач	Година	
1,	N.Tyler, T.J.Ligibel, J.R.Tyler	Historic Preservation	W.W.Northon&Company Inc.	2009	
2,	Вученовић, С.	Архитектонска и урбана конзервација	Београд	2003	
3,	Forrest, Craig James Stuart	International law and the protection of cultural heritage	London; New York: Routledge	2010	
4,	P. Howard	Heritage: Management, Interpretation, Identity	London; New York: continuum	2003	
5,	М. Менковић, ур.	Културно наслеђе, избор најзначајних докумената Савета Европе	Мнемосуне, Београд	2004	
6,	E.J. Mishan, E. Quah	Cost Benefit Analysis	Routledge	2007	
7,	L. Fine	SWOT Analysis	Kick iT	2011	
8,	R.A.Young	Historic Preservation: A Primer	John Wiley&Sons Inc.	2008	
9,	Група аутора	Урбано и архитектонско наслеђе у III миленијуму : зборник радова	Центар за планирање урбаног развоја ЦЕП, Београд	1999	
10,	Група аутора	Урбанистичка студија просторне културно-историјске целине "Стари центар Врањева"	Факултет техничких наука, Нови Сад	2017	
11,	Ђекић, М.	Народно градитељство Војводине	Покрајински завод за заштиту споменика културе, Нови Сад	1994	
12,	Kurtović-Folić, N.	The cultural heritage of Vojvodina	The Institute for Culture of Vojvodina, Novi Sad	2013	
13,	Пушић, Љ.	Урбанистички развој градова у Војводини у XIX и првој половини XX века	Матица српска, Нови Сад	1987	
Број часова активне наставе	Теоријска настава	Практична настава			Остало
		Вежбе	ДОН	СИП	
	2	2	0	0	1
Методe извођења наставе					
Предавања; консултације; теренско истраживање; радионица, семинарски рад; графички рад; писмени испит; усмени испит.					

УНИВЕРЗИТЕТ У НОВОМ САДУ, ФАКУЛТЕТ ТЕХНИЧКИХ НАУКА
ФАКУЛТЕТ ТЕХНИЧКИХ НАУКА 21000 НОВИ САД, ТРГ ДОСИТЕЈА ОБРАДОВИЋА 6

Акредитација студијског програма

МАСТЕР АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ

Планирање и управљање регионалним развојем

Стандард 05. - Курикулум

Оцена знања (максимални број поена 100)					
Предиспитне обавезе	Обавезна	Поена	Завршни испит	Обавезна	Поена
Присуство на предавањима	Да	5.00	Теоријски део испита	Да	50.00
Присуство на вежбама	Да	5.00			
Семинарски рад	Да	40.00			

Акредитација студијског програма

МАСТЕР АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ

Планирање и управљање регионалним развојем

Стандард 05. - Курикулум

Табела 5.2 Спецификација предмета

Студијски програм:	Планирање и управљање регионалним развојем					
Назив предмета:	19.RPSIR Мастер рад - Студијски истраживачки рад					
Наставник/наставници:	-, -					
Статус предмета:	Обавезан					
Број ЕСПБ:	10					
Услов:	Нема					
Предмети предуслови:	Нема					
Циљ предмета						
<p>Образовни циљ односи се на примену основних, теоријско методолошких, научно-стручних и стручно-апликативних знања и метода на решавању конкретних проблема у оквиру изабраног подручја специјализације. У оквиру овог дела специјалистичког рада студент изучава проблем, његову структуру и сложеност и на основу спроведених анализа изводи закључке о могућим начинима његовог решавања. Проучавајући литературу, студент се упознаје са методама које су намењене за решавање сличних задатака и инжењерском праксом у њиховом решавању. Циљ активности студената у оквиру овог дела истраживања огледа се у стицању неопходних искустава кроз решавања комплексних проблема и задатака и препознавање могућности за примену претходно стечених знања у пракси.</p>						
Исход предмета						
<p>Оспособљавање студената да самостално примењују претходно стечена знања из подручја специјализације, ради сагледавања структуре задатог проблема и његовој системској анализи у циљу извођења закључака о могућим правцима његовог решавања. Кроз самостално коришћење литературе, студенти проширују знања из изабраног подручја специјализације и проучавају различитих метода и радова који се односе на сличну проблематику. На тај начин, код студената се развија способност да спроводе анализе и идентификују проблеме у оквиру задате теме. Практичном применом стечених знања из различитих области код студената се развија способност да сагледају место и улогу инжењера у изабраном подручју специјализације, потребу за сарадњом са другим струкама и тимским радом.</p>						
Садржај предмета						
<p>Формира се појединачно у складу са потребама израде конкретног специјалистичког рада, његовом сложености и структуром. Студент проучава стручну литературу, специјалистичке радове студената који се баве сличном тематиком, врши анализе у циљу изналажења решења конкретног задатка који је дефинисан задатком специјалистичког рада.</p>						
Литература						
Р.бр.	Аутор	Назив	Издавач	Година		
1,	група аутора	Часописи, књиге и радови из теме специјалистичког рада	-	-		
2,	група аутора	Часописи, књиге и радови из теме специјалистичког рада	-	-		
Број часова активне наставе		Теоријска настава	Практична настава			
			Вежбе	ДОН	СИР	Остало
		0	0	0	12	0
Методе извођења наставе						
<p>Ментор специјалистичког рада саставља задатак рада и доставља га студенту. Студент је обавезан да рад изради у оквиру задате теме која је дефинисана задатком специјалистичког рада, користећи литературу предложену од ментора. Током израде специјалистичког рада, ментор може давати додатна упутства студенту, упућивати на одређену литературу и додатно га усмеравати у циљу израде квалитетног специјалистичког рада. У оквиру студијског истраживачког рада студент обавља консултације са ментором, а по потреби и са другим наставницима који се баве проблематиком из области теме самог рада. У оквиру задате теме, студент по потреби врши и одређена мерења, испитивања, бројања, анкете и друга истраживања, статистичку обраду података, ако је то предвиђено задатком специјалистичког рада. Студент може пријавити специјалистички рад само у случају ако је он везан за проблематику студијског програма специјалистичких студија.</p>						
Оцена знања (максимални број поена 100)						
Предиспитне обавезе		Обавезна	Поена	Завршни испит		
Семинарски рад		Да	50.00	Усмени део испита		
				Обавезна	Поена	
				Да	50.00	

	УНИВЕРЗИТЕТ У НОВОМ САДУ, ФАКУЛТЕТ ТЕХНИЧКИХ НАУКА ФАКУЛТЕТ ТЕХНИЧКИХ НАУКА 21000 НОВИ САД, ТРГ ДОСИТЕЈА ОБРАДОВИЋА 6	
	Акредитација студијског програма МАСТЕР АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ Планирање и управљање регионалним развојем	

Стандард 05. - Курикулум

Табела 5.2 Спецификација предмета

Студијски програм:	Планирање и управљање регионалним развојем					
Назив предмета:	19.RPRSP2 Стручна пракса 2					
Наставник/наставници:	-, -					
Статус предмета:	Обавезан					
Број ЕСПБ:	2					
Услов:	Нема					
Предмети предуслови:	Нема					
Циљ предмета Један од саставних делова курикулума студијског програма Планирање и управљање регионалним развојем је стручна пракса која се реализује у одговарајућим научно-истраживачким установама, релевантним градским и покрајинским институцијама које се баве делатностима релевантним за стицање одговарајућег практичног искуства из регионалног планирања и регионалног развоја. Циљ стручне праксе јесте стицање непосредних и практичних знања о функционисању и организацији установа и институција које се баве пословима у оквиру струке за коју се студент оспособљава и могућностима примене претходно стечених знања у пракси.						
Исход предмета - Оспособљавање студената за примену претходно стечених теоријских и стручних знања за решавање конкретних практичних проблема који се тичу регионалног планирања и развоја у оквиру изабране установе или институције. - Упознавање студената са делатностима изабране установе или институције, начином пословања, управљањем и улогама запослених у одговарајућим областима у њиховим организационим структурама. - Стечена стручна знања студенти ће користити у даљем образовању и будућој пракси (професионалном раду).						
Садржај предмета Садржај стручне праксе формира се за сваког кандидата посебно, у договору са руководством установе или институције у којима се пракса обавља, а у складу са потребама струке за коју се студент оспособљава.						
Литература						
Р.бр.	Аутор	Назив	Издавач	Година		
1,	Службени гласник Републике Србије	Закон о планирању и изградњи	Службени гласник Републике Србије	2018		
Број часова активне наставе	Теоријска настава	Практична настава			Остало	
		Вежбе	ДОН	СИР		
	0	0	0	0	3	
Методe извођења наставе Практичан рад, консултације и писање дневника стручне праксе у коме студент описује активности и послове које је обављао за време стручне праксе.						
Оцена знања (максимални број поена 100)						
Предиспитне обавезе		Обавезна	Поена	Завршни испит	Обавезна	Поена
Сложени облици вежби		Да	50.00	Усмени део испита	Да	50.00

Акредитација студијског програма

МАСТЕР АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ

Планирање и управљање регионалним развојем

Стандард 05. - Курикулум

Табела 5.2 Спецификација предмета

Студијски програм:	Планирање и управљање регионалним развојем					
Назив предмета:	19.RPRMR Мастер рад - Израда и одбрана					
Наставник/наставници:	-, -					
Статус предмета:	Обавезан					
Број ЕСПБ:	10					
Услов:	Нема					
Предмети предуслови:	Нема					
Циљ предмета						
Циљеви завршног рада подразумевају што детаљније и свеобухватније истраживање из одређене научне дисциплине. Истовремено, коришћење савремене методологије у истраживањима и анализи података, као и адекватан приказ резултата у виду научног стила писања рада. Такође, циљ завршног рада је оспособљавање студената за изазове савременог регионалног развоја европског простора.						
Исход предмета						
Исход завршног рада представљао би добијање оригиналног научног рада, чији резултати треба да дају одређени допринос у каснијим детаљнијим и озбиљнијим истраживањима дате научне дисциплине, односно регионалне политике и развоја. Оспособљавање свршеног мастер студента за улогу аналитичара и евалуатора стратегија и политика регионалног развоја на европском континенту, а истовремено и адекватна припремљеност за рад у образовно-научним институцијама.						
Садржај предмета						
Завршни рад представља истраживачки рад студента у коме се он упознаје са методологијом истраживања у области регионалне и међурегионалне сарадње и развоја. Студент је дужан да, након обављеног теренско-експерименталног истраживања, припрема завршни рад у форми која садржи следећа поглавља: увод, теоријски део, експериментални део, резултати и дискусија, закључна разматрања и преглед литературе. Теме и садржаји завршних-мастер радова, који би се израђивали и бранили у оквиру студијског програма Регионалне политике и развој, могли би да обухватају више научних области и дисциплина: - одрживи регионални развој - глобализација и регионална сарадња - маркетинг и комуникационе стратегије регионалног развоја - међурегионални пројекти и управљање пројектима - економија регионалног развоја - урбано планирање и управљање градом - примена Географских информационих система - управљање људским ресурсима - туризам као фактор развоја региона - перспективе регионалног развоја у Европи						
Литература						
Р.бр.	Аутор	Назив	Издавач	Година		
1,	Службени гласник Републике Србије	Закон о планирању и изградњи	Службени гласник Републике Србије	2018		
Број часова активне наставе	Теоријска настава	Практична настава			Остало	
		Вежбе	ДОН	СИР		
	0	0	0	0	5	
Метод извођења наставе						
Метод креирања завршног рада требао би да обухвата припремну фазу (дефинисање наслова, и садржаја, одређивање методологије, прикупљање основне литературе), затим фазу истраживачко-теренског рада (теренска истраживања, прикупљање података и креирање базе података и сл.) и последња фаза – кабинетски рад (анализирање и дефинисање добијених резултата, писање текста завршног рада и завршне консултације са ментором мастер тезе). Обавезна је и усмена одбрана завршног-мастер рада пред званично именованом комисијом.						
Оцена знања (максимални број поена 100)						
Предиспитне обавезе		Обавезна	Поена	Завршни испит	Обавезна	Поена
Израда завршног рада са теоријским		Да	70.00	Одбрана завршног рада	Да	30.00

Акредитација студијског програма

МАСТЕР АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ

Планирање и управљање регионалним развојем

Стандард 06. Квалитет, савременост и међународна усаглашеност студијског програма

Студијски програм Планирање и управљање регионалним развојем је усклађен са савременим светским токовима и стањем струке, науке и уметности у одговарајућем образовно-научном, односно уметничко-образовном пољу и упоредив је са сличним програмима на иностраним високошколским установама, а посебно у оквиру европског образовног простора. Он пружа студентима најновија научна и стручна сазнања у области планирања и управљања регионалним развојем у Србији и земаља Европске уније.

Студијски програм је целовит, свеобухватан и усаглашен са одговарајућим студијским програмима Универзитета у Новом Саду. У пуној мери је усаглашен и са следећим студијским програмима Универзитета из земаља које су чланице Европске уније у којима се Болоњска декларација примењује (Прилог 06.1):

- Мастер програме ин Спатиал Планинг, ТУ Виен, Виенна, Аустрија;
- Регионал анд Урбан Планинг МСц, Университу оф Авеиро, Авеиро, Португал;
- Мастер оф Регионал анд Урбан Планинг, Университу Цоллеге Дублин, Дублин, Иреланд.

Студијски програм мастер академских студија је формално и структурно усклађен са утврђеним предметно специфичним стандардима за акредитацију.

Садржај овог студијског програма реализује се у складу са европским препорукама и стандардима: уведен је ЕСПБ бодовни систем, подстиче се европска сарадња и мобилност студената и особља, уведени су упоредиви критеријуми и методологије, као и систем лако препознатљивих и упоредивих диплома кроз додатак дипломи.

У студијском програму поштован је принцип једносеместралности и проходности студија.

Студијски програм мастер академских студија је усаглашен са европским стандардима у погледу:

- уписа студената,
- трајања студија,
- стицања дипломе и начина студирања (дизајнирање флексибилног профила избором одређених предмета са листе изборних предмета).

Акредитација студијског програма

МАСТЕР АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ

Планирање и управљање регионалним развојем

Стандард 07. Упис студената

Факултет техничких наука расписује конкурс за упис кандидата на студијски програм мастер академских студија Планирање и управљање регионалним развојем у складу са друштвеним потребама, својим слободним ресурсима и одобреним бројем студената у поступку акредитације. Број студената који ће бити уписани и начин финансирања њихових студија (буџет или самофинансирање) дефинише се сваке године посебном одлуком Наставно-научног већа.

Кандидат да би се уписао мора да има завршене четворогодишње основне академске студије, које су вредноване са најмање 240 ЕСПБ. Процедуре пријављивања, рангирања и уписа пријављених кандидата, дефинисане су Правилником о упису на студијске програме усвојеним на нивоу Факултета. За све пријављене кандидате, Комисија за квалитет студијског програма мастер академских студија Планирање и управљање регионалним развојем врши вредновање студијског програма које су претходно завршили и доноси одлуку да ли је одговарајући за упис или не. Кандидати који су, према мишљењу Комисије, завршили одговарајући студијски програм стичу право уписа на мастер академске студије. Комисија за квалитет доноси одлуку да ли кандидати који су стекли право на упис полажу пријемни испит. Ако Комисија за квалитет донесе одлуку о полагању пријемног испита, тада кандидати полажу пријемни испит: Провера знања из области студијског програма и мотивација за упис студија.

Комисија, у складу са Правилником о упису студената на студијске програме (Прилог 07.3), има право да одобри упис кандидатима који нису завршили одговарајуће основне академске студије у четворогодишњем трајању, а које вреду минимум 240 ЕСПБ, и то само у случају да остане слободних места након уписа свих кандидата који испуњавају услове постављене Конкурсом (одговарајуће основне академске студије, положен пријемни испит). Кандидатима који, према стручном мишљењу Комисије, нису завршили одговарајући студијски програм основних академских студија може се одобрити упис уколико положи пријемни испит. Комисија у том случају одређује, за сваког кандидата посебно, разлику испита са основних академских студија које треба да положи. Збир ЕСПБ предмета који су одређени разликом не сме да прелази 30 (тридесет).

Чланови Комисије за квалитет су руководиоци датог студијског програма и шефови свих катедри којима припадају предмети са датог студијског програма, или наставници које шефови тих катедри одреде, у складу са Правиликом о упису студената на студијске програме.

Акредитација студијског програма

МАСТЕР АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ

Планирање и управљање регионалним развојем

Стандард 08. Оцењивање и напредовање студената

Конечна оцена на сваком од курсева овог програма се формира континуалним праћењем рада и постигнутих резултата студената током школске године и на завршном испиту.

Студент савлађује студијски програм полагањем испита, чиме стиче одређени број ЕСПБ бодова, у складу са студијским програмом. Сваки појединачни предмет у програму има одређени број ЕСПБ бодова који студент остварује када са успехом положи испит.

Број ЕСПБ бодова утврђен је на основу радног оптерећења студента у савлађивању одређеног предмета и применом јединствене методологије Факултета техничких наука за све студијске програме. Успешност студената у савлађивању одређеног предмета континуирано се прати током наставе и изражава се поенима. Максимални број поена које студент може да оствари на предмету је 100.

Студент стиче поене на предмету кроз рад у настави и испуњавањем предиспитних обавеза и полагањем испита. Минимални број поена које студент може да стекне испуњавањем предиспитних обавеза током наставе је 30, а максимални 70.

Сваки предмет из студијског програма има јасан и објављен начин стицања поена. Начин стицања поена током извођења наставе укључује број поена које студент стиче по основу сваке појединачне врсте активности током наставе или извршавањем предиспитне обавезе и полагањем испита.

Укупан успех студента на предмету изражава се оценом од 5 (није положио) до 10 (одличан). Оцена студента је заснована на укупном броју поена које је студент стекао испуњавањем предиспитних обавеза и полагањем испита, а према квалитету стечених знања и вештина.

Да би студент из датог предмета могао да положи испит мора током семестра да сакупи из предиспитних обавеза најмање 15 ЕСПБ. Додатни услови за полагање испита су дефинисани посебно за сваки предмет.

Напредовање студента током школовања је дефинисано Правилима студирања на мастер академским студијама.

Акредитација студијског програма

МАСТЕР АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ

Планирање и управљање регионалним развојем

Стандард 09. Наставно особље

За реализацију студијског програма обезбеђено је наставно особље са потребним научним, уметничким и стручним квалификацијама.

Укупан број наставника и сарадника ангажован на студијском програму довољан је да покрије укупан број часова наставе.

Наставници и сарадници који ће бити ангажовани на предметима запослени су на Факултету техничких наука. Подаци о наставницима и сарадницима (лични подаци, институције у којима су запослени, академска каријера, избори у звања, репрезентативне референце, кратак опис усавршавања и други релевантни подаци) налазе се у табелама за научне, уметничке и стручне квалификације (Табела 9.1) и доступни су јавности.

Спискови наставника и сарадника који су ангажовани на студијском програму налази се у Табели 9.2 и Табели 9.4. Збирни преглед броја наставника по областима и ужим научним или уметничким областима ангажованих на студијском програму налази се у Табели 9.3.

УНИВЕРЗИТЕТ У НОВОМ САДУ, ФАКУЛТЕТ ТЕХНИЧКИХ НАУКА
ФАКУЛТЕТ ТЕХНИЧКИХ НАУКА 21000 НОВИ САД, ТРГ ДОСИТЕЈА ОБРАДОВИЋА 6

Акредитација студијског програма

МАСТЕР АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ

Планирање и управљање регионалним развојем

Стандард 10. Организациона и материјална средства

За извођење студијског програма обезбеђују се одговарајући људски, просторни, техничко-технолошки, библиотечки и други ресурси који су примерени карактеру студијског програма и предвиђеном броју студената.

Такође, сва неопходна техничка опрема за савремено обављање наставе обезбеђена је на Факултету техничких наука Универзитета у Новом Саду. Настава се изводи у амфитеатрима, учионицама, компјутерским и другим специјализованим лабораторијама.

Обезбеђена је и покривеност свих предмета одговарајућом уџбеничком литературом, училима и помоћним средствима која су расположива на време и у довољном броју за нормално одвијање наставног процеса. Истовремено, Факултет техничких наука поседује сопствену библиотеку, са добро опремљеним и за овакав студијски програм адекватним библиотечким фондом.

За извођење студијског програма обезбеђена је адекватна информациона подршка.

Акредитација студијског програма

МАСТЕР АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ

Планирање и управљање регионалним развојем

Стандард 11. Контрола квалитета

Провера квалитета студијског програма се спроводи редовно и систематично путем самовредновања и спољашњом провером квалитета.

Провера квалитета студијског програма се спроводи:

- анкетирањем студената на крају наставе из датог предмета;
- анкетирањем свршених студената о квалитету студијског програма и логистичкој подршци студијама (процењује се и комфор студирања);
- анкетирањем наставног и ненаставног особља о квалитету студијског програма и логистичкој подршци студијама (у овој анкети се оцењује рад Деканата, студентске службе, библиотеке, и осталих служби).

За праћење квалитета студијског програма постоји комисија коју чине сви шефови катедри које учествују у реализацији студијског програма, и по један студент са сваке студијске групе.

Акредитација студијског програма

МАСТЕР АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ

Планирање и управљање регионалним развојем

Стандард 11. - Контрола квалитета

Табела 11.1 Листа чланова комисије за контролу квалитета

Р.бр.	Име и презиме	Звање
1	Игор Мараш	Ванредни професор
2	Милица Врачарић	Ванредни професор
3	Ранка Меденица	Асистент-мастер
4	Весна Стојаковић	Ванредни професор
5	Станислава Миланков	Студент

Акредитација студијског програма

МАСТЕР АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ

Планирање и управљање регионалним развојем

Стандард 12. Студије на светском језику

Факултет поседује људске и материјалне ресурсе који омогућују да се наставни садржај мастер академских студија Планирање и управљање регионалним развојем може остварити у складу са стандардима на енглеском језику.

Наставници и ментори на мастер академским студијама Планирање и управљање регионалним развојем имају одговарајуће компетенције за извођење наставе на енглеском језику.

За извођење наставе на енглеском језику Факултет је обезбедио више од 100 библиотечких јединица на енглеском језику. Такође, Факултет поседује наставне материјале и учила прилагођена енглеском језику.

Студентске службе Факултета су оспособљене за давање услуга на енглеском језику.

Факултет обезбеђује да се све јавне исправе и административна документација издају на обрасцима који се штампају двојезично, на српском језику ћириличним писмом и на енглеском језику.

Студенти који уписују мастер академске студије Планирање и управљање регионалним развојем на енглеском језику морају поседовати задовољавајуће језичке компетенције из енглеског језика.

Студент које се уписује на мастер академске студије Планирање и управљање регионалним развојем на енглеском језику приликом уписа потписује изјаву да има адекватно познавање енглеског језика.

Овај навод се не доказује и не проверава посебно, али последице нетачности ове изјаве сноси сам студент.

УНИВЕРЗИТЕТ У НОВОМ САДУ, ФАКУЛТЕТ ТЕХНИЧКИХ НАУКА
ФАКУЛТЕТ ТЕХНИЧКИХ НАУКА 21000 НОВИ САД, ТРГ ДОСИТЕЈА ОБРАДОВИЋА 6

Акредитација студијског програма

МАСТЕР АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ

Планирање и управљање регионалним развојем

Стандард 13. Заједнички студијски програм

-

УНИВЕРЗИТЕТ У НОВОМ САДУ, ФАКУЛТЕТ ТЕХНИЧКИХ НАУКА
ФАКУЛТЕТ ТЕХНИЧКИХ НАУКА 21000 НОВИ САД, ТРГ ДОСИТЕЈА ОБРАДОВИЋА 6

Акредитација студијског програма

МАСТЕР АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ

Планирање и управљање регионалним развојем

Стандард 14. ИМТ програм

Мастер академске студије Планирање и управљање регионалним развојем су интердисциплинарне студије у оквиру техничко-технолошког поља. У реализацији овога студијског програма укључене су следеће групе научних области: архитектура (архитектонско-урбанистичко планирање, пројектовање и теорија; урбанизам и планирање регионалног развоја; историја, наслеђе и заштита; теорије и интерпретације геометријског простора у архитектури и урбанизму), економске науке (теоријска и примењена економија) и индустријско инжењерство и инжењерски менаџмент (производни и услужни системи, организација и менаџмент).

Мултидисциплинарност овог студијског програма се огледа кроз предмете из научних области: архитектонско-урбанистичко планирање, пројектовање и теорија; урбанизам и планирање регионалног развоја; историја, наслеђе и заштита; теорије и интерпретације геометријског простора у архитектури и урбанизму; теоријска и примењена економија; производни и услужни системи, организација и менаџмент.

Мултидисциплинарност је могуће остварити кроз избор изборних предмета на овоме студијском програму а поред тога студенту је уз сагласност руководиоца студијског програма, омогућено да изабере и слуша два предмета са било којег студијског програма ФТН или неког другог факултета Универзитета у Новом Саду.

УНИВЕРЗИТЕТ У НОВОМ САДУ, ФАКУЛТЕТ ТЕХНИЧКИХ НАУКА
ФАКУЛТЕТ ТЕХНИЧКИХ НАУКА 21000 НОВИ САД, ТРГ ДОСИТЕЈА ОБРАДОВИЋА 6

Акредитација студијског програма

МАСТЕР АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ

Планирање и управљање регионалним развојем

Стандард 15. Студије на даљину

Студије на даљину нису уведене

УНИВЕРЗИТЕТ У НОВОМ САДУ, ФАКУЛТЕТ ТЕХНИЧКИХ НАУКА
ФАКУЛТЕТ ТЕХНИЧКИХ НАУКА 21000 НОВИ САД, ТРГ ДОСИТЕЈА ОБРАДОВИЋА 6

Акредитација студијског програма

МАСТЕР АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ

Планирање и управљање регионалним развојем

Стандард 16. Студије у јединици без својства правног лица ван седишта установе

-